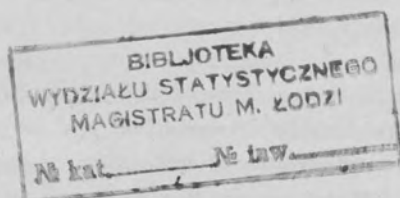

DZIENNIK ZARZĄDU

M. ŁODZI

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD M. ŁODZI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR. 14, POKÓJ NR. 14, TELEFON 218-03

PRENUMERATA:

kwartalnie	Zł. 3.—
półrocznie	„ 6.—
rocznie	„ 12.—
pojedynczy zeszyt	„ 1.—

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona przed tekstem .	Zł. 150.—
1/2 „ „ „ .	„ 80.—
1 „ za tekstem . . .	„ 100.—
1/2 „ „ „ . . .	„ 60.—
drobne po 10 groszy za wyraz.	

Treść zeszytu 6-go z dnia 15. VI. 1933 r.

1. Stanisław Kempner: Sytuacja i zadania Samorządu łódzkiego wobec kryzysu gospodarczego	329
2. Inż. Włodzimierz Rabczewski: Inwestycje wodociągowo-kanalizacyjne w miastach polskich a Liga Narodów	335
3. Marek Nehrebecki: Polska ustawa nabiłowa	342
4. Konferencja w sprawach mleczarskich	344
5. Przegląd ustawodawstwa, rozporządzeń i wyjaśnień władz	346
6. Kronika: I. Ogólna. II. Z życia samorządu łódzkiego. III. Różne.	349
7. Głosy prasy: Cena prądu elektrycznego	355
8. Biblijografia	356
9. Protokół Rady Miejskiej z dnia 9 marca 1933 r.	357
10. Protokół Rady Miejskiej z dnia 23 marca 1933 r.	370
11. Sprawozdanie kasowe za miesiąc maj 1933 r.	386
12. Nekrologja i Ruch służbowy pracowników etatowych za miesiąc kwiecień . .	388
13. Ogłoszenia	390

SYTUACJA i ZADANIA SAMORZĄDU ŁÓDZKIEGO WOBEK KRYZYSU GOSPODARCZEGO.

Przedłużający się kryzys gospodarczy, organicznie związane z nim bezrobocie, a więc i znacznie gorsze warunki egzystencji szerokich rzesz pracowniczych, wytwarzają, rzecz zrozumiała, coraz bardziej sprzyjające warunki do szerzenia się wszelkiego rodzaju chorób.

Zdawałoby się, że w tym trudnym okresie kryzysu, gdy tysiące pracowników traci prawo do leczenia w Kasie Chorych, a tem samem liczba ubogomniejszych chorych powiększa się z dnia na dzień, Samorząd Łódzki rozszerzy w sposób odpowiedni ramy swych świadczeń w dziedzinie niesienia zubożałej ludności pomocy leczniczej. Tak jednakże — niestety — nie jest. Stałe od kilku lat trwające zmniejszanie budżetu miejskiego doprowadziło do tego, że Magistrat m. Łodzi musiał dokonać redukcji wydatków nawet na zdrowie publiczne i opiekę społeczną. Świadczą o tem poniższe liczby:

W r. 1930/31 Wydział Zdrowotności Publicznej rozporządzał sumą zł. 5,432,105, co stanowiło 19,9 całego budżetu miasta.

w roku 1931/32	—	zł. 4,925,683,	co stanowiło	19,2	całego budżetu miasta
w roku 1932/33	—	zł. 4,275,121,	„ „	17,5	„ „ „
w roku 1933/34	—	zł. 3,948,649,	„ „	16,8	„ „ „

Widzimy więc nie postępek lecz systematyczny spadek kredytów na tak niezbędne potrzeby, jakimi są w tym krytycznym czasie wydatki na zdrowotność publiczną. Zmniejszone są kredyty w czasie, gdy życie zmusza wobec wzmagającej się nędzy ludności do powiększenia świadczeń we wszystkich niemal działach gospodarki na polu zdrowia publicznego. Oto szereg danych liczbowych, potwierdzających wzrost potrzeb zdrowotnych ludności Łodzi.

Liczba chorych w szpitalach miejskich wynosiła w roku 1927 — 9827 przy 274,028 dniach szpitalnych, w roku 1932 zaś liczba chorych wyniosła 12,668 przy 340,036 dniach szpitalnych.

Bardzo poważnie wzrasta pomoc szpitalna dla dzieci. Liczba chorych dzieci, skierowanych przez Magistrat do szpitala dziecięcego, która w roku 1927 wynosiła 794, osiągnęła w 1932 roku liczbę 1872.

Również wzrosła pomoc dla położnic, umieszczanych na koszt miasta w zakładach położniczych. W roku 1927 liczba położnic wynosiła — 1629 — natomiast w 1932 — 2342.

Ogólna liczba chorych, którym Magistrat udzielił pomocy w szpitalach własnych lub w obcych, wzrosła z 12,997 w roku 1927 do liczby 18,925 w roku 1932.

Gdy w 1928 roku w bezpłatnych ambulatorjach miejskich udzielono bezpłatnych porad 111,727, w roku 1932 liczba ta wynosi już 181,728.

W przychodni dentystycznej liczba porad w tym samym okresie wzrosła z 8428 do 18,717.

Z tem samem zjawiskiem mamy do czynienia, jeśli chodzi o opiekę nad umysłowo-chorymi. O wzroście świadczeń dla tych chorych niech posłużą liczby dni szpitalnych, opłacanych przez Magistrat w szpitalach dla umysłowo-chorych. Liczba ta wzrosła w porównaniu z 1927 rokiem z 180,065 do 360,040 w roku 1932, a więc wdwójnasób.

Liczba świadczeń w miejskiej Sekcji Walki z Gruźlicą wzrosła z 36,766 w 1928 roku do 78,374 w 1931 roku, a więc przeszło sto procent.

Przytoczyliśmy najcharakterystyczniejsze liczby porównawcze, ażeby dać choćby najbardziej pobieżny obraz systematycznego wzrostu wszelkich świadczeń, ciążyących na Samorządzie wobec ludności, kołaczącej o tę pomoc. Nie omówiliśmy jeszcze liczb, świadczących o tem, w ilu wypadkach z powodu braku kredytu odmówiono tej pomocy. Mimo znacznego przekroczenia liczby łóżek etatowych w szpitalach miejskich i liczby łóżek abonamentowych w szpitalach społecznych, w roku 1932 odmówiono przyjęcia do szpitali z powodu braku miejsc 2519 osobom, które zakwalifikowane zostały do leczenia szpitalnego. Liczba więc łóżek w szpitalach miejskich jest niewystarczająca, odczuwa się brak conajmniej 1000 łóżek. Nadmienić również należy, że z powodu ograniczonych środków i zarządzeń oszczędnościowych szpitale nie posiadają odpowiedniej ilości instrumentów chirurgicznych, a nawet naczyń kuchennych, bielizny i pościeli.

Również miejskie ambulatorja bezpłatne nie są w stanie, pomimo zwiększonych godzin ordynacyjnych, przyjąć wszystkich chorych i dziennie bez udzielenia pomocy odchodzi w ambulatorjach około 100 chorych.

Chorzy gruźlicy czekają na miejsca w szpitalach po kilka miesięcy i częstokroć, nie doczekawszy się pomocy, umierają. W międzyczasie szerzą gruźlicę wśród swego otoczenia. Jako przykład stale wzrastającej pracy w przychodniach przeciwgruźliczych może służyć następujący fakt. Otóż w ciągu całego 1921 roku dokonały one świadczeń i zabiegów 11,796, gdy obecnie w ciągu zaledwie jednego miesiąca marca 1933 roku — 11,291, a więc niemal, że ta sama liczba zabiegów jak w ciągu całego roku 1921. Podobnych liczb możnaby przytaczać całe szpalty.

Wydział Zdrowotności Publicznej jest obecnie wprost bezradny wobec ogromu zadań, jakie stoją przed nim, zadań, spowodowanych klęską bezrobocia. Powoduje ono bowiem coraz większą chorobowość pozbawionej pracy i normalnej egzystencji wielotysięcznej rzeszy ludności miasta. Miasto nie może jej przyjąć z należytą pomocą, lecz przeciwnie zmuszone jest do coraz dalszych ograniczeń wydatków ze względu na kompresje budżetowe.

W tych warunkach nie może być mowy o wypełnianiu ustawowo ciążących na gminie obowiązków w dziedzinie walki z chorobami zakaźnymi, w dozorze nad artykułami żywności i t. p.

Ze względów oszczędnościowych dozór sanitarny wykonywuje obecnie w mieście z przeszło 600-tysięczną ludnością zaledwie 5 lekarzy sanitarnych. Samorząd nie posiada specjalnych kontrolerów żywnościowych do nadzoru nad wszystkimi wytwórniami artykułów żywności i miejscami sprzedaży tych artykułów. Miejskie władze sanitarne zmuszone są do ograniczenia nawet liczby szczepień przeciw durowi brzuszemu, który endemicznie panuje w Łodzi. W roku bieżącym należałoby dokonać tych szczepień co najmniej 60,000, budżet zaś zezwala na 3000. Z tych samych względów ograniczono akcję szczepień przeciw błonicy. Nie posiada miasto zupełnie środków do walki z tyfusem plamistym, który pojawił się w mieście, a należałoby rozpocząć, jak to miało miejsce w latach ubiegłych, bezpłatne rozdawnictwo ubogiej ludności mydła, sody, wapna do bielenia mieszkań i świeżej słomy na miejsce spalonej z powodu zawalenia.

Jeszcze jednym dowodem wzrastających potrzeb leczniczych są liczby korzystających z bezpłatnych recept, wydawanych ubogiej ludności z miejskiej apteki szpitalnej. Gdy w 1928 roku liczba bezpłatnych lekarstw wynosiła 48,143, w 1929 — 58,665, w 1930 — 108,256, w 1931 wynosi już 144,774, a w 1932 — 149,281.

Szereg tych liczb wymownie potwierdza panującą nędzę wśród mieszkańców Łodzi, którym w żaden sposób nie da się i nie powinno się, zresztą, odmawiać pomocy, jeśli się nie chce doprowadzić ich do ostatecznej rozpacz.

Na rok bieżący zapowiedziane jest dalsze obniżenie kredytu. Rok bieżący bowiem nie będzie lepszym pod względem wpływów dla miasta od roku ubiegłego. Należy tedy corychlej podjąć zapobiegawcze środki, któreby Miastu umożliwiły udzielenie świadczeń na odcinku zdrowotnym, któreby zezwoliły na zwiększenie wydatków na najniezbędniejsze potrzeby Wydziału Zdrowia. Należy liczyć się i z tym momentem, że wobec panującej nędzy na źródła dochodowe szpitali, a więc wpływy kosztów kuracyjnych liczyć nie można. Maleją one z roku na rok i gdy w 1928/29 roku stanowiły one 30%, w roku 1932/33 stanowią niecałe 18%, a w 1933/34 spadną najprawdopodobniej zaledwie do 10%. Dopłaty miasta do szpitali okażą się niewystarczające i trzeba się będzie liczyć z tem,

Obecnie otrzymuje zapomogi: gotówkowe — 5588 osób na ogólną sumę zł. 46,784.- w stosunku miesięcznym, a żywnościowe — 6643 osób na ogólną sumę zł. 29,745.-

Zapomogi otrzymują starcy, kaleki, chwilowo niezdolni do pracy, matki, obciążone małymi dziećmi i, w wyjątkowych wypadkach, rodziny bezrobotnych, posiadające dużą ilość drobnych dzieci.

Wzrost potrzeb ubogich mieszkańców m. Łodzi najlepiej charakteryzują liczby zgłoszeń o pomoc.

W miesiącu	styczniu	1933	roku	zgłosiło	się	o	pomoc	materjalną	807	rodzin
„	lutym	„	„	„	„	„	„	„	749	„
„	marcu	„	„	„	„	„	„	„	826	„
razem									2382	rodzin

Z liczby tej odmówiono udzielenia pomocy skutkiem braku odpowiednich funduszków 986 rodzinom.

O pomoc na wynajęcie mieszkań zgłosiło się:

w styczniu 1933 r.	—	66	rodzin	wyksmitowanych
w lutym	„	—	61	„
w marcu	„	—	65	„
razem				192 rodziny.

Z liczby tej uwzględniono 96 rodzin, pozostałym odmówiono z powodu braku odpowiednich na ten cel funduszków.

O umieszczenie w zakładach zamkniętych zgłosiło się:

w styczniu 1933 r.	—	105	osób
w lutym	„	—	81
w marcu	„	—	115
razem			301 osób.

Z powyższej liczby można było uwzględnić tylko 34 osoby. (Odwołań od decyzji, odmawiającej udzielenia pomocy, skierowano do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi od stycznia do połowy marca 1933 r. — 354).

Zubożenie ludności również dobitnie charakteryzują liczby zgłoszeń o zaświadczenia o stanie materjalnym (świadcstwo ubóstwa):

w styczniu 1933 r.	było	zgłoszeń	1327
w lutym	„	„	1143
w marcu	„	„	1862

W podanych liczbach około 60% zaświadczeń wydano do spraw o komorne i eksmisyjnych.

Przytoczono najcharakterystyczniejsze liczby porównawcze, przedstawiające obraz systematycznego wzrostu wszelkich świadczeń, ciążących na Samorządzie wobec ludności zwracającej się o pomoc, oraz takie, które w bardzo dobitny sposób charakteryzują wzrost potrzeb ludności.

Ostatnie decyzje władz nadzorczych zmierzają do najboleśniejszych cięć budżetowych, mimo ograniczenia budżetu do katastrofalnego wprost stanu. Należałoby corychlej podjąć zapobiegawcze środki, któreby Magistratowi m. Łodzi umożliwiły przeciwdziałanie wciąż zwiększającej się nędzy i szerzeniu chorób, dziesiątkujących ludność miasta. Słabnące wpływy Miasta nie pozwalają mieć żadnej nadziei. Dlatego też Samorząd łódzki zwrócił się do Rządu z memorjałem, w którym omówił powyżej przytoczone potrzeby ludności miasta i wysunął następujące postulaty:

1. pomoc finansowa na rok 1933/34 ze Skarbu Państwa w wysokości conajmniej 1,500,000 zł., z tego na pomoc w zakresie zdrowotności publicznej 800,000 zł., na opiekę społeczną — 700,000 zł.,

2. wprowadzenie podatku od wyższych dochodów na rzecz opieki społecznej i szpitalnictwa,

3. nałożenie na gminy, zalegające w opłatach kosztów leczenia i opieki, obowiązku terminowego pokrycia wspomnianych zaległości (za leczenie w szpitalach miejskich należy się Magistratowi od gmin i urzędów około 1,200,000 zł., za opiekę od gmin — 228,849 zł.),

4. przyznanie z Państwowego Zakładu Higieny 20,000 bezpłatnych szczepień przeciwdurowych,

5. przyznanie wydatnej stałej subwencji ze Skarbu Państwa na walkę z gruźlicą,

6. spowodowanie obniżenia cen za dostarczane z Państwowego Zakładu Higieny surowice przeciwbłonicze, przeciwplonicze oraz przeciw wściekliwości.

INWESTYCJE WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNE W MIASTACH POLSKICH A LIGA NARODÓW*).

II. Łódź.

Zagadnienie zaopatrywania Łodzi w wodę oraz usuwania z niej nieczystości jest, śmiało rzec można, zagadnieniem tragicznym.

Łódź — to wielkie miasto przemysłowe, „polski Manchester“, miasto, którego ludność sięga liczby 605,000, nie posiada planowych, związanych w organiczną skoordynowaną całość wodociągów, kanalizację zaś ma zaledwie zapoczątkowaną i budowaną dopiero od 1925 r. Zaborca, przy którym właściwie kształtowało się miasto, nawet nie chciał go widzieć jako wielkie miasto, traktował na stopie osady fabrycznej, a już nie a nie nie czynił, aby dać mu najglówniejsze podstawy dobrobytu zdrowotnego — wodociągi i kanalizację.

Nad sprawą zaopatrywania Łodzi w wodę Samorząd Łódzki począł się zastanawiać poważniej dopiero przed 30 laty, gdy ludność miasta przekroczyła liczbę 300,000. W wyniku rozważania w styczniu 1901 r. Magistrat zwrócił się do budowniczego warszawskich wodociągów i kanalizacji inż. W. H. Lindley'a, a 12.V.1902 r. powierzył mu przeprowadzenie studjów oraz opracowanie opinji, która byłaby podstawą dla opracowania projektów wodociągów i kanalizacji oraz ich zrealizowania. Już 14.V.1902 r. inż. Lindley organizuje techniczne biuro, poddając go bezpośredniemu kierownictwu swego zastępcy inż. L. Gembarzewskiego, i przystępuje do pracy. W wyniku przeprowadzonych długotrwałych studjów, pomiędzy którymi były przeprowadzone z ramienia inż. Lindley'a przez inż. K. Erda i K. Szenajcha geologiczne badania, w marcu 1907 r. inż. Lindley składa na ręce prezydenta miasta W. Pieńkowskiego memoriał ze swoją opinją.

Po zbadaniu memoriału Magistrat powierza inż. Lindley'owi opracowanie projektów, które też on i wykonuje i w październiku 1909 r. składa Magistratowi. Projekty te przeszło przez 15 lat zostawały tylko projektami, na papierze; składały się na to rozmaite powody — a przede wszystkim brak kompetentnych ludzi o silnej woli, chaos polityczny i gospodarczy

*) Artykuł ten w części dotyczącej Łodzi przedrukowujemy z organu Związku Miast Polskich „Samorząd Miejski“ Nr. 10 z 15. V. 1933.

w okresie 1914 — 1924, brak potrzebnych funduszy. Dopiero w r. 1924 znajdują się ludzie, którzy rozumieją całkowitą doniosłość potrzeby dla miasta zaprowadzenia wodociągów i kanalizacji. Projekty inż. Lindley'a pozostają wytyczną dla zamierzonych inwestycji, szczególnie kanalizacyjnych; Magistrat organizuje Wydział Kanalizacji i Wodociągów, w dziedzinie wodociągów waha się co do ostatecznego wyboru źródła do zasilania wodociągów w wodę, wyznacza inż. S. Skrzywaną, współpracownika inż. Lindley'a, na stanowisko naczelnego inżyniera i w r. 1925 przystępuje do budowy kanalizacji.

Inż. Skrzywan, jako wierny uczeń i gorący wyznawca inż. Lindley'a, skrupulatnie przestrzega projektu Lindley'a i oto roboty postępują w granicach możliwości — niezbyt szerokich — finansowych; roboty te ulegają fluktuacjom, jakim ulega stan finansowy miasta, obecnie nawet prawie zupełnie są wstrzymane, — w każdym razie część miasta ma już możliwość korzystania z dobrodziejstw kanalizacji.

Gorzej jest z wodociągami.

Zasadniczą kwestją każdego projektu zaopatrywania w wodę jest właściwe rozstrzygnięcie zagadnienia źródła wody. Niewłaściwe rozstrzygnięcie tego zagadnienia może spowodować nieobliczalne straty dla miasta, bądź gdy obrane zostało źródło dobre, jednak z rozporządzalnych dobrych eksploatacyjnie lub pod względem ujęcia nie najtańsze, bądź też, gdy obrane źródło nie było wyczerpująco zbadane i w dalszym wykorzystywaniu zawodzi.

Inż. Lindley w swoim projekcie wysuwa definitywnie 3 źródła do wykorzystania:

1) Rzeka Pilica: a) Czerpanie wody z rzeki powyżej Tomaszowa o 48 km w prostej linii od Łodzi; b) czerpanie wody z rzeki w pobliżu Sulejowa o 60 km od Łodzi; ta odmiana projektu była brana pod uwagę jedynie ze względu na możliwość zaopatrzenia w wodę w ten sposób m. Piotrkowa; ponieważ Piotrków od r. 1926 posiada własne wodociągi, a projekt doprowadzenia tą drogą wody do Łodzi jest najkosztowniejszy, pozatem nie dający większych korzyści od odmiany pierwszej, przeto podlega on odrzuceniu.

2) Wody gruntowe: a) Ujęcie źródeł w dolinie Pilicy powyżej Tomaszowa — 48 km od Łodzi; b) ujęcie źródeł powyżej Sulejowa — 60 km od Łodzi; ta odmiana projektu wobec wyjaśnień w poz. b. p. 1 również podlega odrzuceniu.

3) Wody artezyjskie w bezpośredniej okolicy Łodzi.

Projekt inż. Lindley'a, aczkolwiek opracowany przed 25 laty, po wprowadzeniu doń poprawek, wynikających z postępów techniki w tym okresie, uzupełniających danych oraz zmiany warunków ekonomicznych i finanso-

wych, pozostaje wciąż wytyczną dla sprawy zaprowadzenia wodociągów w m. Łodzi.

Sam inż. Lindley, nie mając dostatecznych danych, a licząc się z drogą i jeszcze ryzykownym wiertnictwem ówczesnem, nie odważył się powziąć opinii ostatecznej o ujęciu wody najtańszem ze studni artezyjskich w pobliżu miasta i skłaniał się do ujęcia wody w pobliżu Pilicy lub też z niej — w każdym razie w znacznej odległości od miasta, a więc znacznie kosztowniejszego.

A wykonanie tego projektu wymagało 80,000,000 zł., — i to głównie było przyczyną, że nie był on skuteczniejszy dotychczas i pewno nie prędko w tej postaci ujrzy światło dzienne.

Tymczasem miasto, posiadające 6300 ha powierzchni, 9000 nieruchomości zabudowanych i przeszło 600,000 ludności, nie ma wodociągów i zaopatruje się w wodę z oddzielnych studni, — dostarczających wody, częściowo artezyjskiej, przeważnie gruntowej (analizy wody studziennej wykazują zgóry połowę studni niezdatnych do picia, dur brzuszny — stała plaga miasta), — niestanowiących zespolonej szczelnej sieci, a więc niezabezpieczających wodę od zanieczyszczenia i ograniczających właściwą ilość jej zużycia.

Mając więc wciąż palącą potrzebę zaprowadzenia wodociągów a nieposiadając po temu niezbędnych kredytów, Magistrat m. Łodzi na zaproszenie Komitetu Studiów Robót Publicznych Ligi Narodów za pośrednictwem Związku Miast Polskich — 4. IX. 1931 r. — przesłał do Komitetu swoje projekty budowy wodociągów. Projekty te zostały przekazane do zaopiniowania inż. G. P. Nijhoff, rzeczoznawcy Komitetu dla robót wodnych i urbanistyki.

Inż. G. P. Nijhoff po przestudjowaniu przedłożonych mu projektów w dn. 21. III. 1932 r. złożył do Komitetu Studiów memoriał, który w części dotyczącej Łodzi, brzmi następująco:

„LIGA NARODÓW.

C.C.T./T.P.O.N./16.

Genewa, dn. 21 marca 1932 r.

*Komitet studiów spraw, dotyczących robót publicznych
i zaopatrzenia narodowego.*

Projekty robót wodnych, budowy wodociągów oraz inwestycji, przedstawione przez Rząd Polski.

Sprawozdanie p. G. Nijhoff, inżyniera-doradcy w Hadze, któremu zostało polecone zbadanie tych projektów w charakterze sprawozdawcy Komitetu.

A. Wyszczególnienie robót.

Wśród robót publicznych, podanych przez Rząd Polski, Komisja zażądała mojej opinii o następujących robotach, dla których otrzymaliśmy szczegółowe wiadomości:

.....

II. Wodociągi i kanalizacja w miastach (patrz dok. C.C.T./T.P.O.N./P.5 b)

.....

13. Miasto Łódź	8,889,000 dolarów.
-----------------	--------------------

B. Uwagi ogólne.

Należy zwrócić uwagę, że żadna z powyższych robót sama przez się nie służy bezpośrednio dla lepszej produkcji lub dla polepszenia transportu lub wymiany, z wyjątkiem hal centralnych, dzięki którym mogą być osiągnięte korzyści w rozdziale produktów spożywczych.

Inne roboty winne być rozpatrywane z punktu widzenia użyteczności publicznej, możliwości wywarcia wpływu korzystnego na kryzys ekonomiczny i na bezrobocie, oraz również z punktu widzenia ich rentowności.

.....

.....

D. Wodociągi i Kanalizacja miast.

Projekty, przedstawione w sprawie wodociągów i kanalizacji miast mają kilka zalet.

Użyteczność ich jest niewątpliwa.

Następnie, wykonanie ich nie tylko zajęłoby znaczną ilość rąk roboczych na miejscu, lecz ponadto, przez znaczne zamówienia dla przemysłu hutniczego Górnego Śląska, który ze swej strony wywiera bezpośredni wpływ na produkcję górnictwa, podniosłoby również rynek pracy na Śląsku, gdzie ilość bezrobotnych jest bardzo znaczna.

Z punktu widzenia użyteczności publicznej oraz wpływu dodatniego na obecny kryzys, szczególnie interesującym jest projekt zaopatrzenia w wodę dużego miasta Łodzi.

Rzeczywiście, ten duży ośrodek przemysłowy o ludności około pół miliona jest zupełnie pozbawiony wodociągów, któreby zaopatrywały ludność w dobrą wodę do picia, co stwarza stałe niebezpieczeństwo pod względem epidemii, które mogą w tym mieście wybuchnąć.

.....

Projekt wodociągów m. Łodzi.

W samej Łodzi ilość bezrobotnych jest znaczna. Uruchomienie robót mogłoby zmniejszyć bezrobocie w tem mieście, tem bardziej, że istnieją tam przemysły, które mogą zainteresować się niektórymi materiałami, potrzebnymi do wykonania sieci i t. p.

Wykonanie więc tych robót miałoby bezpośredni i korzystny wpływ na obydwa ośrodki przemysłowe — Łódź i Górny Śląsk (przemysł górniczy i hutniczy).

Projekt, który został nam przedstawiony, oparty jest na koncepcji ś. p. inż. Lindley'a, specjalisty dobrze znanego, który przestudjował te zagadnienia przed wojną dla rządu rosyjskiego.

W studjach p. Lindley'a porównane zostały dwie możliwości:

Pierwsza uwzględnia ujęcie wody na dość znacznej odległości od m. Łodzi, gdzie woda znajduje się na stosunkowo niewielkiej głębokości.

Druga alternatywa przewiduje wykorzystanie wody wgłębnej w okolicach samej Łodzi. Woda ta znajduje się na głębokości bardzo znacznej.

P. Lindley doszedł w swoim czasie do następujących wniosków: wykorzystanie wody wgłębnej wymagałoby mniejszych kosztów, niż ujęcie wody w znacznej odległości od miasta. Jednakże nie odważył się powziąć opinii stanowczej o rozwiązaniu mniej kosztownem w teorii, ponieważ nie miał dowodów, że wydajność wodonośca podziemnego w okolicach Łodzi jest tak znaczna, aby pozwolić na stałe czerpanie znacznej ilości wody przy wzrastającym zapotrzebowaniu. Pozatem, środki dla nabycia pewności co do warunków dokładnych wydajności wodonośca podziemnego były w czasach Lindley'a tak kosztowne, że nie odważał się on proponować badania rozstrzygające, skoro te mogłyby mieć wynik ujemny.

Z tego powodu p. Lindley wołał oprzeć się na rozwiązaniu, którego wszystkie dane były znane, i zaproponował projekt kosztowniejszy, czyli ujęcie wody na znacznej odległości. Wogóle podstawy zagadnienia nie bardzo się zmieniły. Dotąd niema stwierdzenia, że poziomy wodonośne wgłębne byłyby w stanie zasilać stale w ilości dostatecznej wodociągi tak dużego ośrodka, jakim jest Łódź.

Natomiast technika zrobiła postępy. Wiercenie głębokich studzien nie przedstawia takiego ryzyka, jak w czasach Lindley'a. Również sposoby wypompowywania wody ze znacznej głębokości zostały znacznie udoskonalone. Sposoby badania dokładnego warunków hydraulicznych źródła podziemnego kosztują znacznie mniej, niż w czasach Lindley'a, i nie przedstawiają tak znacznego ryzyka dla przedsiębiorcy.

Jednakże badania te wymagałyby jeszcze znacznego czasu i dużo pieniędzy, jakkolwiek wydaje się pewnem, że źródło podziemne może dostarczyć część potrzebnej ilości wody.

Aby nie wstrzymywać wykonania tego bardzo celowego przedsięwzięcia i przyjmując pod uwagę, że część przyszłego zużycia wody mogłaby być dostarczona przez źródło podziemne, następujące rozwiązanie wydaje się wskazanem.

Mieszkańcy Łodzi, którzy zupełnie nie znają wodociągów, przyzwyczajeni są do bardzo małego zużycia wody na głowę. Jest pewne, że nawet przy bardzo dobrej sieci wodociągowej zużycie będzie wzrastało bardzo powoli.

Z tego powodu wydaje się wskazanem, że nie należy unieruchamiać większych kapitałów, ponad to, jakie byłyby bezwzględnie konieczne na początku, aby nie obciążyć przedsięwzięcia zbyt ciężkimi zobowiązaniami.

Z drugiej strony podstawy techniczne tej części przedsięwzięcia nie powinny przedstawiać żadnej niepewności i ta część projektu winna być wykonana w bardzo krótkim czasie, aby nie stracić widoku korzyści, jakie te roboty mają przedstawić dla obecnego położenia gospodarczego i przemysłowego Polski. W tym celu wydaje się wskazanem wykonanie tej pierwszej części projektu mniej więcej według zaleceń Lindley'a, może nieco zmodernizowanych, a więc przez ujęcie wody na większej odległości w pobliżu Pilicy. Jeśli przyjąć pod uwagę, że zużycie wody na początku winno być przewidywane dość słabe, oraz wobec tego, że kosztorysy polskie byłyby wykonane kilka lat temu, odkąd ceny uległy dość znacznej niższce, można przyjąć dla orientacji, że pierwsza instalacja kosztowałaby znacznie mniej niż 80 milionów złotych (8,889,000 dolarów), podanych w materiałach polskich, — prawdopodobnie od 4—6 milionów dolarów.

Jest do zalecenia, aby studja nad poziomami wgłębnymi były prowadzone tak, aby możliwie w szybkim czasie można było rozporządzać wszystkimi czynnikami hydrograficznymi, niezbędnymi do poznania dokładnej wydajności źródła, jako rezerwy dla przyszłości.

Kiedy po pewnym czasie zwiększone spożycie będzie wymagało większej wydajności źródła, przedsiębiorstwo będzie posiadało wszystkie niezbędne podstawy aby zdecydować, czy całość zapotrzebowania wody ma być pokryta przez ujęcie wody z odległości, czy też ze znacznej głębokości.

Wszystko razem wzięwszy, projekt wodociągu w Łodzi jest bardzo interesujący, bardzo celowy i mógłby być urzeczywistniony w krótkim czasie oraz miałby wpływ korzystny na kryzys gospodarczy, ożywiający przemysł hutniczy.

E. Wnioski:

Wśród projektów, przedstawionych przez Rząd Polski, znajduje się kilka, które posiadają zalety określone przez Komisję dla robót publicznych, dla których mogłaby być zalecona pożyczka*.

Memoriał inż. Nijhoff'a był rozważany i dyskutowany na posiedzeniu Komitetu, które odbyło się w Paryżu w dn. 30. III — 2. IV. 1932 r.; Komitet uznał, że omawiane roboty są o wielkiej użyteczności publicznej a wpłyną korzystnie na złagodzenie bezrobocia, i przyznał im pierwszeństwo, podkreślając jednak brak ustalenia ostatecznego projektu.

Tak więc i budowa wodociągów w Łodzi została uznana przez Komitet Studjów Robót Publicznych za godną poparcia finansowego.

Należy tu jednak jeszcze raz podkreślić potrzebę dla Łodzi jaknaj-rzeczlejszej budowy wodociągów, gdyż wprost monstrualnem wydaje się istnienie tak wielkiego miasta o ludności, liczącej przeszło 600,000 głów, bezplanowych wodociągów, dostarczających zdrową i obfitą wodę. Dotychczasowy straszak — 80-miljonowy koszt tych urządzeń, podany ongi przez inż. Lindley'a, — obecnie znacznieby się pomniejszył: 1) przedewszystkiem norma zużycia wody na głowę i dobę, stale przyjmowana przez Lindley'a przy projektowaniu ponad istotną potrzebę, a przyjęta dla Łodzi na 150 l, winna być dostosowana do warunków naszej gospodarki społecznej i mogłaby być przyjęta początkowo przeciętnie na 60 l na głowę i dobę, w żadnym jednak razie nie wyżej ponad 100 l (Warszawa za okres 47 lat funkcjonowania obecnych wodociągów nie zużywała ponad 100 l na głowę i dobę), — daje to 33-procentową oszczędność w zakresie urządzeń; 2) technika wiertnicza tak zaawansowała od czasów Lindley'a, że można byłoby śmiało przenieść uwagę na artezyjskie poziomy wód w bezpośredniej okolicy Łodzi; już istniejące otwory wiertnicze w poniekórych zakładach przemysłowych w Łodzi wskazują na obfitość i wysoką jakość tych wód, szczególnie z dolnej części formacji kredowej — z utworów cenomańsko-albskich; woda ta ma bardzo dobre właściwości — zupełnie zadowalający skład chemiczny, twardość 12° niem., temperaturę 11°; wydajność studni naprz. w elektrowni przy 300-milimetrowym filtrze wynosi 250 m³ na godzinę, czyli 6000 m³ na dobę. A więc dla obecnych potrzeb Łodzi — 36,000 m³ wody na dobę — potrzebne byłyby 6—7 studni i dla przyszłej Łodzi po 25—30 latach ze zdwojoną liczbą ludności i wzrostem zużycia wody do wyższej normy — 16—18 studni. W ten sposób kosztorysy Lindley'a, przewidujące dla wodociągów, opartych na wodach z pod Pilicy, koszt 80,000,000, obniżyłyby się conajmniej do 30,000,000 zł. Wreszcie budowa tych studni przy dzisiejszym stanie techniki wiertniczej nie wymaga 2 lat, przewidywanych przez Lindley'a, i śmiało może być zmniejszona przeszło dwukrotnie. A to są warunki, które znakomicie udostępniają miastu dojście do pożądaných wodociągów.

POLSKA USTAWA NABIAŁOWA.

Z dniem 24 czerwca 1933 r. wchodzi w życie rozporządzenie o dozorze nad mlekiem i jego przetworami, które ogłoszone zostało w Dzienniku Ustaw Nr. 19, poz. 128 w dniu 24 marca 1933 roku.

Obrót mlekiem w Polsce pod względem prawnym jest zagadnieniem nadzwyczaj skomplikowanym, przy uregulowaniu zaś tej sprawy pod względem gospodarczym zachodzi konieczność pogodzenia sprzecznych interesów spożywczy i producenta: pierwszy chce spożywać mleko dobre, lecz tanie, drugi zaś, po zastosowaniu szeregu inwestycji sanitarnych i higienicznych, mógłby produkować mleko dobre, lecz w cenie znacznie wyższej od istniejących, tem bardziej, iż zastosowanie wzmiankowanych inwestycji dla wielu tysięcy drobnych gospodarstw rolnych bez podniesienia ceny sprzedaży mleka jest nieosiągalne z braku płynnych zasobów pieniężnych.

Różnorodne przepisy w tej sprawie byłych zaborów zostały zunifikowane przez wypośrodkowanie norm prawnych w celu łatwiejszego zastosowania ich we wszystkich częściach kraju bez zbędnych przy obecnym kryzysie gospodarczym wstrząsów.

Uregulowanie sprawy obrotu mlekiem bez rozciągnięcia przepisów ustawowych na produkcję mleka, skupiającą się, siłą rzeczy, na wsi nie zadowoliliby wymagań zdrowotnych, dlatego też ogłoszona ustawa nabiałowa reguluje poza handlem mleka i wytwarzaniem produktów jego, również i urządzenia wszystkich obór w kraju, *produkujących mleko, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu.*

Biorąc pod uwagę obecny stan większości obór wiejskich, prawodawca zmuszony został do bardzo oględnego traktowania poszczególnych kwestyj tak, iż łagodne przepisy sanitarne do urządzenia obór nie odpowiadają współczesnym wymaganiom higienicznym, szeroko uwzględnionym w ustawach innych państw, jak: Danja, Holandja i Niemcy.

Mleko jest niezmiernie wrażliwym produktem na wszelkie zanieczyszczenia, zapachy i niewłaściwe manipulacje, dlatego też stosowanie pedantycznej czystości przy produkcji i obrocie jego winno wypływać raczej z osobistej kultury mających z niem styczność, niż z ustawowych nakazów i kar, zastosowanie których nieprędko uszlachetni obrót mlekiem w Polsce.

Od szeregu lat Państwowy Zakład Badania Żywności, od kilku zaś lat i Miejska Pracownia Bakterjologiczna prowadzą w Łodzi akcję nadzoru nad obrotem mlekiem, przyczem osiągnięte zostały wyniki znacznej po-

prawy jakości mleka, spożywanego przez łodzian w dość pokaźnej ilości 152,000 litrów dziennie, lecz ani lekarz, ani higienista nie mogą jeszcze zalecać spożywania mleka w stanie surowym, jedynie racjonalnym i pożytecznym dla dzieci, chorych i ozdrowieńców.

W polskiej ustawie nabiałowej utrzymany został przejściowo okrężny handel mlekiem i jego przetworami z prawem dostawy do mieszkań i sprzedaży na targach, placach i ulicach, pod warunkiem zaopatrzenia naczyń w szczelne zamknięcia i kraniki; ponadto upoważniono w myśl § 26 tych przepisów wojewódzką władzę administracji ogólnej do ustalania terminu likwidacji tego handlu okrężnego w zależności od miejscowych warunków gospodarczych.

Przewidywać należy, iż z ukazaniem się tego rozporządzenia postępowe gospodarstwa rolne podejmą się masowej produkcji wyborowego mleka we flaszkach, albowiem ustawa reguluje należycie dziką konkurencję pomiędzy mlekiem dobrym i zdrowym, a mlekiem brudnym i chorem.

KONFERENCJA W SPRAWACH MLECZARSKICH.

W dniu 14 czerwca 1933 roku w sali Malinowej Magistratu w Warszawie odbyła się konferencja w sprawach mleczarskich.

Konferencja zwołana została przez Prezydjum I-go Zjazdu Apropowizacji Komunalnej we Lwowie. Głównym tematem obrad konferencji były sprawy odnoszące się do Rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej o dozorze nad mlekiem i jego przetworami, wydanego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 9 grudnia 1932 roku, poz. 128 (Dz. U. R. P. z dnia 24.III.1933 r.). Po zagajeniu konferencji przez wiceprezydenta m. st. Warszawy, p. Tadeusza Szpotańskiego, dokonano wyboru Prezydjum i Komisji Redakcyjnej. Na przewodniczącego powołano ławnika Magistratu m. Łodzi Wł. Adamskiego. Sprawozdanie z dotychczasowych Zjazdów i Konferencyj, poświęconych apropowizacji komunalnej wygłosił prof. dr. L. Wł. Biegeleisen. Następnie wygłosił referat dyrektor „Agrilu“, dr. Jerzy Klein, na temat „Nowe rozporządzenie mleczarskie, a stanowisko miast“. Z kolei wygłosił odczyt p. t. „Bakterjologiczne zanieczyszczenie mleka na podstawie badań z lat ostatnich“ — dyrektor Miejskiego Instytutu Higieny m. st. Warszawy, prof. dr. Aleksander Ławrynowicz. Ostatnim referentem był docent dr. Zygmunt Lejko, który wygłosił referat p. t. „Nowe rozporządzenie mleczarskie, a miejska służba zdrowia“. Po referatach nastąpiła dyskusja, w której przyjmowali udział liczni przedstawiciele miast, a między nimi i naczelnik St. Kempner, którego rezolucje konferencja jednomyślnie zaakceptowała.

Naczelnik St. Kempner dał zarys o organizacji miejskiej służby zdrowia w Łodzi na odcinku nabiałowym, wskazał na potrzebę utrzymania przynajmniej w dotychczasowym rozmiarze kredytów na walkę z zafalszowaniem mleka i niezmnieszenia kredytów Państwowym Zakładom Badawczym wogóle, a w szczególności w Łodzi, gdyż bez odpowiednich sił kontrolujących (wywiadowców i kontrolerów sanitarnych) rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej o dozorze nad mlekiem i jego przetworami przy wprowadzaniu go w życie od dnia 24 czerwca 1933 r. napotka na szereg trudności. W tej mierze naczelnik St. Kempner wysunął dezyderat zwrócenia się do p. Ministra Opieki Społecznej, by ten na wzór okólnika, dotyczącego zaniechania zmniejszeń budżetowych na walkę z gruźlicą, wydał podobny okólnik, dotyczący spraw dozoru nad mlekiem. Wniosek dr. Malickiego, domagający się usunięcia z miast obór przemysłowych,

konferencja uchyliła, natomiast przyjęła wniosek naczelnika St. Kempnera, domagający się przeniesienia obór przemysłowych na peryferje miast, z wyjątkiem obór, prowadzonych dla celów gospodarczych.

W zakończeniu swych obrad Zjazd przedstawicieli miast w Warszawie na konferencji w sprawach mleczarskich uchwalił następującą rezolucję:

„Zjazd przedstawicieli miast w Warszawie stwierdza, że wchodzące w życie w dniu 24 b. m. Rozporządzenie p. Ministra Opieki Społecznej z dnia 24. III. 33 r. o dozorze nad mlekiem i jego przetworami w sposób nader dodatni przyczyni się do podniesienia higienicznych warunków produkcji i sprzedaży mleka oraz jego produktów, co posiada dla podniesienia zdrowotności mieszkańców miast pierwszorzędne znaczenie.

Wobec powyższego zarządy miast powinny w całej rozciągłości w granicach swych ustawowych uprawnień oraz środków finansowych dążyć do wprowadzenia postanowień omawianego rozporządzenia w życie, a w szczególności:

a) w miastach, w których zarządy gminy prowadzą zakłady mleczarskie, przez bezwzględne dostosowanie urządzeń tychże do postanowień rozporządzenia, z równoczesnem uprawnieniem ich technicznych możliwości w stosunku do potrzeb rynku nabiałowego.

b) w miastach, w których zarządy gmin nie prowadzą własnych zakładów mleczarskich, winny popierać inicjatywę prywatną, mającą na celu zakładanie racjonalnych zakładów mleczarskich.

c) przez urządzenie odpowiednich hal lub miejsc sprzedaży mleka i jego przetworów na targach i placach,

d) przez wzmożenie kontroli sanitarnej nad transportem, przerobem i sprzedażą mleka i jego przetworów,

e) przez wydanie przez Ministra Opieki Społecznej szczegółowej instrukcji, a w szczególności do § 8 Rozporządzenia o nadzorze nad mlekiem i jego przetworami,

f) przez zalecenie niezmnieszenia ze względów oszczędnościowych ilości kontrolerów żywnościowych Państwowych Zakładów Badawczych i Miejskiej służby Zdrowia,

g) przez usunięcie z centrum miast na peryferje obór przemysłowych.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA, ROZPORZĄDZEŃ I WYJAŚNIEŃ WŁADZ

NADZWYCZAJNA DANINA MAJĄTKOWA

W Dzienniku Ustaw Nr. 29, poz. 248 ogłoszona została ustawa o nadzwyczajnej daninie majątkowej, która wzamian za umorzony dotychczasowy podatek majątkowy, ustanawia na okres lat 5, t. j. od 1933 r. do 1937 r. łącznie nadzwyczajną daninę majątkową w wysokości 24 milj. zł. rocznie. Z sumy tej płatnicy państwowego podatku gruntowego wpłacać będą 10 milionów zł. rocznie, płatnicy państwowego podatku od nieruchomości 3½ milj. zł. rocznie. Od nadzwyczajnej daniny majątkowej, ustawa zwalnia: państwo i przedsiębiorstwa państwowe, związki komunalne i przymusowe związki prawa publicznego, Bank Polski, spółdzielnie mieszkaniowe, mieszkaniowo-budowlane, kasy sieroc, emerytalne, wdowie i pogrzebowe, kasy pomocy w nagłych wypadkach oraz związki zawodowe nietrudniące się transakcjami zarobkowymi. Dalej zwolnione zostały majątki, służące celom naukowym, oświatowym, kulturalnym i dobroczynnym, budynki poświęcone służbie Bożej, nowowznoszone budynki i ich części nadbudowane, gospodarstwa osadników do 35 ha, osadników wojskowych do 45 ha, gospodarstwa rolne do 7 ha, a ponad ten obszar takie gospodarstwa, od których podatek gruntowy nie przekracza 25 zł. rocznie, przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, wolne zawody, których obrót nie przekracza 20 tys. zł. rocznie, a przy zryczałtowanym podatku obrót wolny od daniny wynosi 27 tys. zł. Nieruchomości, których roczny przychód nie przekracza 1000 zł. rocznie, również zwolnione są od daniny. Ustawa obowiązuje od dnia 1 stycznia r. b.

ZMIANA USTAWY O PAŃSTWOWYM FUNDUSZU DROGOWYM

Ustawą z dnia 29. III. 1933 r. (Dz. U. Nr. 29, p. 254) znowelizowano ustawę z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym. Zmiany dotyczą m. in. 1) nowego określenia źródeł dochodowych Funduszu Drogowego, 2) zwolnienia od podatków pojazdów mechanicznych, stanowiących własność gminy, a przeznaczonych do zarobkowego przewozu osób i towarów, 3) szerszego omówienia trybu wymiaru, poboru i ściągania opłat na rzecz Funduszu Drogowego. Zasadniczą zmianą jest znaczne obniżenie wysokości opłat od pojazdów mechanicznych, a zrekompensowanie tego ubytku przez opodatkowanie materiałów pędnych.

ZMIANA USTAWY DROGOWEJ

Ustawą z dnia 25. III. 1933 r. (Dz. U. Nr. 32, p. 276) dokonano niewielkiej lecz bardzo istotnej zmiany ustawy drogowej z dnia 10. XII. 1920 r., mianowicie zmieniono art. 30 powyższej ustawy w ten sposób, że do świadczeń w naturze mogą być pociągani nie tylko mieszkańcy gminy, lecz wszyscy, którzy w danej gminie opłacają podatki, choćby sami w gminie nie mieszkali.

USTAWA O OPIECIE NAD MUZEAMI PUBLICZNYMI

Ustawą z dnia 28. III. 1933 r. (Dz. U. Nr. 32, p. 279) ustalono pojęcie „muzeum publicznego“ oraz ustalono uprawnienie władz państwowych, z Ministrem W. R. i Ośw. P. na czele, do sprawowania nadzoru nad nimi.

RZEŹNIE Z PRAWEM WYŁĄCZNOŚCI

W Nr. 32 Dz. U. pod poz. 280 ogłoszono ustawę z dnia 29. III. 1933 r. o rzeźniach z prawem wyłączności. Ustawa ustala: kategorię gmin, które mogą posiadać takie rzeźnie, konsekwencje wprowadzenia wyłączności, warunki, jakim takie rzeźnie winny odpowiadać, ewent. uprawnienia gmin do udzielania koncesyj na takie rzeźnie, sankcje karne za naruszanie praw gminy, wynikających z tytułu wyłączności i t. p.

SKŁAD PAŃSTWOWEJ RADY KOLEJOWEJ

W Nr. 68 Monitora Polskiego z r. b. pod poz. 83 ukazało się obwieszczenie Ministra Komunikacji z dnia 13. III. 1933 r. w sprawie składu Państwowej Rady Kolejowej. W Radzie m. inn. zasiada 8 przedstawicieli 8 miast: Warszawy, Poznania, Katowic, Krakowa, Lwowa, Wilna, Łodzi i Gdyni, oraz reprezentant Związku Miast Polskich: prezydent inż. Z. Słomiński.

POTRĄCENIA NA FUNDUSZ PRACY Z UPOSAŻEŃ SŁUŻBOWYCH

Min. Spr. Wewn. w piśmie okólnem z dnia 29. IV. 1933 r. Nr. SS. 42/46/1 poleciło zwrócić uwagę związkom komunalnym o obowiązku potrącania z uposażenia i zarobków, zaopatrzeń emerytalnych i t. p. wszystkich osób, pobierających stałe wynagrodzenie za najemną pracę 1% pobranego całkowitego dochodu. Przelew sum winien być skutecznie wykonany na rachunek czekowy w P. K. O. Nr. 27,000.

WYDATKI GMIN NA SZKOLNICTWO POWSZECHNE

W piśmie okólnem z dn. 4. V. 1933 r. Nr. S. F. 20/53/3 wezwało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych władze, sprawujące nadzór nad związkami

samorządowemi, do nieskreślenia w budżetach związków kredytów na konieczne potrzeby publicznego szkolnictwa powszechnego. Jednocześnie Min. Spr. Wewn. przesłało podległym władzom odpis okólnika Nr. 25 Min. W. R. i Ośw. P. z dn. 7. III. 1933 r., w którym to okólniku stwierdzono: 1) że gminy na wydatki, nie wynikające z ustaw w zakresie budowy i utrzymania szkół, mogą się zgodzić tylko o tyle, o ile mają na ten cel odpowiednie środki, 2) że władze, zatwierdzające budżety, mogą również dokonywać zmian i w wydatkach na cele szkolnictwa, 3) że normy w zakresie wydatków na utrzymanie szkół nie powinny przekraczać norm, przewidzianych w budżecie państwowym.

KRONIKA

I. OGÓLNA.

TRAGEDJA ŁODZI — MIASTA GRUŻLICY

Naczelny komitet do walki z gruźlicą w Łodzi opracował już bilans akcji legorocznych „dni przeciwgruźliczych“, który wypadł pod względem finansowym dość pomyślnie. Przy tej sposobności zajęto się jednak przez krótką chwilę największą tragedją Łodzi, t. j. sprawą zatrucia miasta miazmatami gruźlicy. Oto, jak wykazują kartoteki rady naczelnej do walki z gruźlicą, w Łodzi istnieje tam 10,000 ognisk gruźlicy. 93,2% przypada na robotników i pracowników umysłowych, zaraza jednak wdziera się z tych ognisk również do wszystkich innych mieszkań, w których żyje 50,510 osób. W dzień wre tam ciężka praca, a w nocy śpią w mieszkaniach tych ludzie wśród wielkiego brudu, w powietrzu zatęchłym i cuchnącym odpadkami materiałów. Tam też wychowują się dzieci. $\frac{3}{4}$ zarejestrowanych chorych na o-

twartą gruźlicę, niema własnych łóżek i śpi razem z innymi członkami rodziny. W tych warunkach nie może być oczywiście mowy o skutecznej walce z chorobą i przede wszystkim należy rozwiązać kwestję mieszkaniową. Niema niestety na to dostatecznej ilości pieniędzy. Wszystko to jest rezultatem zbyt szybkiej rozbudowy „polskiego Manchesteru“, wielkiego miasta, wyrosłego na małej przestrzeni, co spowodowało olbrzymią gęstość zaludnienia i konstrukcję miasta, pozbawionego placów, zieleni, wolnych przestrzeni, miasta, obfitującego w wąskie ulice, otoczone domami o typie koszarowym. Mieszkania są ciasne, bez dostępu powietrza, a jest ich mało w porównaniu z ludnością, skutkiem czego są tam nawet izby, w których zamieszkuje 8—12 osób.

Z MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ — W UBIEGŁYM ROKU 46,260 OSÓB
WYPOŻYCZYŁO 106,792 KSIĄŻKI

Księgozbiór Biblioteki Publicznej — według sprawozdania za rok ubiegły wzbogacił się o 2320 tomów dzieł zakupionych i otrzymanych z darów od obywateli łódzkich. Zbiory skatalogowane liczą obecnie 33,768 to-

mów łącznie z rocznikami czasopism z lat ubiegłych.

Z Biblioteki korzystało w r. 1932 — 46,260 osób, w tem mężczyzn 31,580, kobiet 14,680. Bezpłatnie korzystało z Biblioteki 6524 osób bezrobotnych.

Obrót książek czytanych wynosił 106,792 tomów. Największa poczytność wykazują następujące działy: historia — 27,604 t., nauki społeczne — 26,887 t., sztuka — 5044 t., religia — 2338 t., filologia — 1863 t., dział ogólny — 3997 tomów.

Czytelnia otwarta była w ciągu roku 265 dni, po 11 godzin dziennie, bez przerwy.

Blizsze badania statystyczne wykazują, że do Biblioteki uczęszczają czytelnicy ze wszystkich dzielnic miasta, a nawet z miast sąsiednich: Pabjanic, Konstantynowa, Zgierza, Ozorkowa, Aleksandrowa i Koluszek — gdzie bibliotek naukowych niema.

Biblioteka prowadzi poradnię dla samouków, którzy intensywnie z poradnictwa korzystają.

II. Z ŻYCIA SAMORZĄDU ŁÓDZKIEGO.

Z Magistratu. W miesiącu maju 1933 roku Magistrat odbył 2 posiedzenia plenarne. Na posiedzenia te zgłoszono w trybie zwykłym 65, w trybie nagłym zaś 23 wnioski; wobec tego, że zdjęto z porządku dziennego obrad 15 wniosków — uchwał powzięło 73.

Wniosków zgłosił: Wydział Prezydjalny — 16, Wydział Podatkowy — 4, Wydział Oświaty i Kultury — 4, Wydział Opieki Społecznej — 4, Wydział Budownictwa — 16, Wydział Zdrowotności Publicznej — 2, Wydział Gospodarczy — 15, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich — 5, Wydział Plantacji Miejskich — 4 i inne Wydziały — 3. 6 uchwał dotyczy spraw personalnych, 20 — spraw finansowych, 8 — spraw gruntowych, 12 — spraw budowlanych, 11 — spraw gospodarczych, 2 — spraw podatkowych i 14 — spraw innych.

Z ważniejszych uchwał, powziętych przez Magistrat, należy wymienić następujące:

1) zatwierdzenie bilansu i sprawozdania z działalności Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi za rok 1932;

2) pobieranie czynszu dzierżawnego na rzecz Magistratu od właścicieli budek i straganów ulicznych;

3) wydzierżawienie Stowarzyszeniu b. Więźniów Politycznych terenu miejskiego wraz ze stawem pod urządzenie kąpieliska, plaży i miejsca dla sportu wioślarskiego;

4) powołanie do życia Komisji Dyscyplinarnych I i II instancji na nowy 3-letni okres czasu;

5) pobieranie na rzecz m. Łodzi podatku wojskowego;

6) wykup gruntów, niezbędnych dla poszerzenia i uregulowania łozyska rzeczki Łódki;

7) odstąpienie Związkowi Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej placu miejskiego pod budowę Domu Inwalidów;

8) zaciągnięcie przez Gminę Miejską Łódź pożyczki z Funduszu Pracy na cele inwestycyjne;

9) ustalenie stawek wynagrodzenia miejskich robotników sezonowych na rok 1933;

10) sprzedaż Skarbowi Państwa nieruchomości miejskiej przy ul. Żeromskiego Nr. 113, zajmowanej przez Okręgowy Szpital Wojskowy;

11) ustanowienie opłat za korzystanie ze stacji badania mięsa i wyrobów masarskich, przywożonych do m. Łodzi;

12) odstąpienie placu miejskiego pod budowę hali sportowej dla Ośrodka Wychowania Fizycznego w Łodzi;

13) komasacja miejskich seminarjów nauczycielskich: męskiego i żeńskiego;

14) udzielenie przez Radę Miejską Magistratowi prowizorium budżetowego na miesiąc czerwiec 1933 roku;

15) przyjęcie z pomocą ludności żydowskiej, poszkodowanej w czasie zająć kwietniowych.

Akcja specjalnej pomocy dla bezrobotnych robotników sezonowych. W czasie od 15 kwietnia do 15 maja r. b. włącznie — Magistrat —

Urząd Zasiłkowy dla Bezrobotnych uprawnili do otrzymania ostatnich zasiłków 292 robotników sezonowych, zatrudnionych na robotach publicznych, subwencjonowanych z funduszków państwowych.

Według grup — zapomogę tę wypłacono: 5 osobom po zł. 35.- na sumę zł. 175.-; 79 osobom po zł. 30.- — na sumę zł. 2370.-; 118 osobom po zł. 25.- — na sumę zł. 2950.-; 54 osobom po zł. 20.- — na sumę zł. 1260.- i 38 osobom wypłacono tytułem dopłaty sumę zł. 476.75.

Ogółem wypłacono zapomogę w wymienionym czasokresie 292 osobom na ogólną sumę złotych 7231.75.

Szczepienie ochronne przeciw ospie w miejskich szkołach publicznych. W maju r. b. — wzorem lat ubiegłych — higienistki szkolne pod kierunkiem i przy czynnym współudziale lekarzy szkolnych przystąpiły do powtórnych szczepień ochronnych przeciw ospie, którym podlegają wszystkie dzieci pierwszych oddziałów w liczbie 13,500 oraz te dzieci z siódmych oddziałów, które przechodzą do szkół średnich.

Czynność ta nie należy do obowiązkowych i nie jest przewidziana w żadnych przepisach, regulujących życie szkolne, ani też w regulaminie dla lekarzy szkolnych.

Rodzice przy zapisie dziecka do szkoły obowiązani są do złożenia wraz z metryką urodzenia świadectwa powtórnego szczepienia ospy. Na ten właśnie szczegół kładzie nacisk Urząd Wojewódzki w okólniku swym, wydanym w dniu 28. VI. 1923 roku — w myśl którego wszyscy kierownicy szkół są obowiązani pod osobistą odpowiedzialnością stosować się do przepisu, zabraniającego przyjmowania dzieci nieszczepionych dwukrotnie przeciw ospie. Ścisłe przestrzeganie tego przepisu mogłoby grozić załamaniem się z tak wielkim wysiłkiem urzeczywistnionego przymusu szkolnego — dlatego też od roku 1923 w szkołach powszechnych szczepiona jest ospa wszystkim dzieciom nowo przyjętym.

Rokrocznie około 10,000 dzieciom szczepi się w szkołach ospę ochronną. W roku ubiegłym dokonano szczepień 14,195, w roku bie-

żącym przeszło 15,000. Od roku 1923 zaszczepiono powtórnie ospę ochronną 116,800 dzieciom.

W sprawie obchodzenia się z dołami biologicznymi. Nastaje okres naprawy i oczyszczania filtrów biologicznych. Wydział Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi przestrzega przed niebezpieczeństwem, które zagraża każdemu, kto wejdzie do filtru nie zachowując daleko idących środków ostrożności. Obecna zwyżka ciepłoty wytwarza w nim w wielkiej ilości gazy trująco-duszące, które grożą nieostrożnym niechybną śmiercią.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami — wchodzenie do filtru biologicznego dozwolone jest jedynie po uprzednim trzygodzinnem wietrzeniu go, przez otwarcie wszelkich włazów przy jednoczesnem zastosowaniu środków do rozłożenia chemicznego gazów trujących. Po 3-godzinnem wietrzeniu sprawdza się obecność gazów duszących w ten sposób, że na dno filtru opuszcza się na zagiętym drucie zapaloną świecę; zagaśnięcie świecy świadczy o obecności gazów duszących i wówczas filtr w dalszym ciągu powinien być wietrzony do chwili zupełnego ułotnienia się tych gazów.

W każdym filtrze biologicznym nad zbiornikiem musi być urządzony t. zw. mostek bezpieczeństwa, chroniący od utonięcia. Wchodzący do dołu filtru powinni być przewiązani linką lub ewent. pasem bezpieczeństwa tak, aby w razie zagrażającego zatrucia, można było wydobyć go natychmiast na powierzchnię.

We wszystkich sprawach, odnoszących się do wadliwego funkcjonowania filtrów i ich naprawy — należy się zwracać do Komisji Sanitarnej-Technicznej Wydziału Zdrowotności Publicznej — ul. Łąkowa Nr. 27 — tel: 203-37 od godziny 8-ej do 9-ej rano.

Winni niestosowania się do obowiązujących przepisów o obchodzeniu się z filtrami biologicznymi oraz o odkażaniu ścieków z tych filtrów będą pociągani do odpowiedzialności karnej z art. 138 K. K.

Pouczenia o obchodzeniu się z filtrami biologicznymi i odkażaniu ścieków z tych filtrów są do nabycia we wszystkich Dozorach Sanitarnych.

W sprawie zwalczania wścieklizny. W związku z szerzeniem się wścieklizny — zarządzenie o zwalczaniu jej u zwierząt, wydane przez Urząd Wojewódzki w dniu 24 czerwca 1931 roku nie zostało odwołane i nadal musi być ściśle przestrzegane.

Zarządzenie to brzmi:

Cały obszar województwa łódzkiego uznany jest jako obszar, zagrożony przez wściekliznę.

Na całym obszarze wszystkie psy z wyjątkiem psów policyjnych, stanowiących własność Skarbu Państwa, powinny być przez osoby, u których w posiadaniu się znajdują zarejestrowane i zaopatrzone w znaczki metalowe, przymocowane do obroży ze wskazaniem na nich nazwy gminy, numeru kolejnego i roku.

Znaczki z ważnością na rok kalendarzowy wydaje właściwy zarząd gminy (Magistrat lub Urząd Gminny) za opłatą, nieprzekraczającą rzeczywistych kosztów znaczków.

Urzędy gmin i Magistraty miast obowiązane są sporządzić i prowadzić stale rejestr wszystkich psów, mających ponad 3 miesiące, znajdujących się na obszarze gmin.

Właściciele psów obowiązani są zgłaszać w ciągu 10 dni w urządzie gmin lub Magistracie ubytek lub przybitek psów, a również wykupywać znaczki nowe w razie zagubienia dawnych.

Psy złośliwe, przeznaczone do strzeżenia domostw mają być trzymane na uwięzi w oddaleniu od dróg publicznych.

Wszystkie inne psy, nie trzymane na uwięzi, o ile znajdują się poza obrębem zagrody gospodarskiej, powinny być zaopatrzone w bezpieczne kagańce lub prowadzone na smyczy.

Wyjątki od tego dopuszczalne są dla psów policyjnych, podczas używania ich do służby oraz dla psów myśliwskich i owczarskich w czasie używania ich do właściwej pracy.

W zagrodach niezamkniętych lub nieszczelnie oparkanionych, z których psy w każdej chwili mogą wybiec, należy trzymać psy na uwięzi lub w kagańcu.

Wszystkie wałęsające się psy i koty (bezpąskie) oraz psy, puszczone poza obręb zagrody bez kagańców i nieprowadzone na smyczach podlegają zabiciu.

O każdym wypadku wścieklizny psów i innych zwierząt lub podejrzenia o wściekliznę, właściciel obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie najbliższy posterunek policji lub bezpośrednie Starostwo powiatowe. Do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynarii chore i podejrzone zwierzęta powinny być odosobnione od ludzi i zwierząt.

O każdym wypadku pokąsania człowieka przez wściekle zwierzę lub podejrzone o wściekliznę, należy natychmiast zawiadomić najbliższy posterunek policji lub Starostwo powiatowe.

Wywożenie (wprowadzanie) psów z obszaru zagrożonego dopuszczalne jest po uprzednim uznaniu psa przez powiatowego lekarza weterynarii za niepodlegającego o wściekliznę.

Śledzenie wałęsających się psów oraz niszczenie zwłok zwierząt wściekłych i podejranych należy do zarządów gmin, które powinny utrzymywać w tym celu specjalną służbę.

Zarządy gmin i Policja Państwowa przy każdej sposobności mają kontrolować, czy podane przepisy są ściśle wykonywane, sporządzając winnym protokoły.

Winni przekroczeń powyższego zarządzenia będą karani w trybie administracyjno-karnym aresztem do 3 tygodni lub grzywną do 1000 złotych.

Kara grzywny i aresztu może być wymierzona łącznie.

III. RÓŻNE.

Zjazd elektrowni polskich w Warszawie. Dnia 29. IV. b. r. odbył się w Warszawie pod przewodnictwem prezesa inż. Kazimierza Rygierta Zjazd przedsiębiorstw elektrycznych z całej Polski, zrzeszonych w Związku Elektrowni Polskich, a reprezentujących moc

instalowanych maszyn w wysokości przeszło pół miliona kilowatów. Wysokość zainteresowanego kapitału w zrzeszonych elektrowniach oblicza się na sumę 630 mil. zł., w czym udział kapitałów polskich wynosi około 40%.

Z odczytanego na zjeździe przez prze-

wodniczącego sprawozdania z działalności elektrowni polskich wynika, że w grupie elektrowni komunalnych obrót energii w 1932 roku zmniejszył się zaledwie o 2,5%, a to dzięki temu, że niektóre elektrownie rozszerzyły swoją działalność. Znaczne zwiększenie obrotu energii wykazała elektrownia w Stanisławowie z 1108 tys. kw. godzin w 1931 r. na 1837 tys. kw. godzin w 1932 r. Dalej idą elektrownie w Suwałkach, w Gródku, Lublinie i Tczewie. Największy spadek 10% przypada na elektrownię w Gnieźnie.

Znacznie gorzej przedstawiają się wyniki finansowe, gdyż spadek wpływów dla całej grupy wynosi średnio 12%. Spadek wpływów dotknął również te elektrownie, które wykazały wzrost obrotu energii, np. w Suwałkach i w Lublinie, pomimo wzrostu obrotu energii spadek wyniósł 34,2% dla Suwałk, 23,4% dla Lublina. Spadek wpływów większy od przeciętnego wykazały elektrownie w Bydgoszczy, Gnieźnie, Grudziądzu, Kaliszu, Krakowie, Lublinie, Przemyślu, Suwałkach, Tarnopolu, Toruniu i Wilnie.

W grupie elektrowni prywatnych, spadek obrotu energii był większy i wyniósł 11%, zaś przeciętny spadek wpływów jest zbliżony do spadku w grupie elektrowni komunalnych i wynosi 12,4%. Zwiększyły obroty energii elektrownie Pruszkowska i Zgierska. Największy zaś spadek, bo 34,7% wykazało Podkarpackie Towarzystwo Elektryczne. Wpływy spadły najbardziej w Częstochowie — 22,3%, w Piotrkowie — 23,1%. I w tej grupie zjawisku powiększenia obrotu energii towarzyszyło zjawisko spadku wpływów kasowych. Jedynie znajdująca się w specjalnych warunkach elektrownia włocławska, wykazała obok zwiększenia obrotu energii utrzymanie się wpływów na poziomie 1931 r.

Produkcja energii elektrycznej w Polsce spadła w 1932 roku o 12,8%, co poza wpływem kryzysu gospodarczego przypisać należy akcji w kierunku zmniejszenia ceny prądu.

Zgierz miastem wydzielonym. Ukazało się obwieszczenie p. Ministra Spraw Wewnętrznych o wydzieleniu m. Zgierza (pow. łódzki), z łódzkiego powiatowego związku samorządowego.

Wielki Kalisz. Magistrat m. Kalisza zajął się szczegółowo opracowaniem materiału w sprawie włączenia w granice miasta gmin podmiejskich, jak Ogrodów, Starego Miasta i Rypinka. Do prędkiego urzeczywistnienia tego projektu stoi chwilowo na przeszkodzie brak funduszy na urządzenie w tych dzielnicach bruków, oświetlenia i innych inwestycji; jednak sprawa ta uważana jest za nagłą.

700-lecie miasta Torunia. W roku bieżącym Toruń obchodzi uroczystość 700-lecia swego istnienia. Z tego powodu odbywają się uroczystości, a w związku z tem Toruń gościć w sobie będzie cały szereg zjazdów ogólnokrajowych.

700-lecie m. Łukowa. Z inicjatywy komitetu obchodu 700-lecia m. Łukowa odbyło się uroczyste posiedzenie rady miejskiej m. Łukowa, na które przybyli zaproszeni przedstawiciele władz powiatowych, organizacji społecznych oraz liczna publiczność. Po zagajeniu posiedzenia przez burmistrza Stilera, zabrał głos przedstawiciel komitetu, redaktor Majewski, który w dłuższym przemówieniu skreślił historję miasta Łukowa i jego rolę w dziejach Polski. Następnie odczytano wniosek, według którego rada miejska w związku z rocznicą miasta postanawia wmurować na gmachu magistratu wielką pamiątkową tablicę, oraz oddaje komitetowi do dyspozycji teren 10 hektarów placu, na którym ma być urządzony park miejski. W związku z rocznicą 700-lecia Łukowa odbędą się w mieście uroczystości i imprezy sportowe.

P. Cyryl Ratajski ponownie prezydentem miasta Poznania. Dnia 7 czerwca 1933 r. odbyło się specjalne posiedzenie rady miejskiej miasta Poznania, zwołane dla wyboru prezydenta miasta. Jak wiadomo, kadencja prezydenta Ratajskiego wygasa 1 kwietnia 1934 roku i rada miejska ma ustawowy obowiązek dokonania wyboru nowego prezydenta w terminie nie późniejszym jak pół roku przed tą datą.

Na 52 głosujących radnych, białych kartek oddano 7. Absolutna większość więc wynosiła 23 głosy. Cyryl Ratajski otrzymał głosów 41, a kontrkandydat Chwiałkowski głosów 4. Prezydentem obrany został p. Ratajski.

O popieranie drobnego budownictwa. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wystosowało do wojewodów pismo okólne w sprawie popierania drobnego budownictwa. Nawiązując do wydanego już uprzednio w tej kwestji okólnika, Ministerstwo zawiadamia, że w zarządzie Banku Gospodarstwa Krajowego opracowane zostały na podstawie prac konkursowych projekty jednorodzinnych domów mieszkalnych. Osoby, zgłaszające do zatwierdzenia tego rodzaju projekt budowy, korzystają z ulg przy opłacie za pozwolenie na budowę. Katalog tych projektów nabywać można we wszystkich oddziałach B. G. K. Ponadto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca, aby we wszystkich urzędach wojewódzkich, starostwach i zarządach gmin miejskich wywieszono

były w widocznych miejscach plakaty propagandowe „Buduj Dom Własny“, które rozesełane zostaną przez „Reklamę Pocztową“. Ministerstwo wyjaśnia przytem, że określenie „mały tani dom“ oznacza budynek mieszkalny o jednej lub dwu kondygnacjach, conajwyżej o 5-ciu izbach i powierzchni podłogi, nie przekraczającej w obu kondygnacjach 110 m kw.

Sieć tramwajów w Polsce. Jak wynika z ostatnich zestawień Głównego Urzędu Statystycznego, długość linii tramwajowych w Polsce wynosi obecnie 265 km. Liczba wozów tramwajowych wynosi ogółem 1748, w tem 1594 wozów osobowych. W r. 1932 tramwaje w Polsce przewiozły łącznie 348,300,000 pasażerów.

GŁOSY PRASY

CENA PRĄDU ELEKTRYCZNEGO

W początku maja r. b. była przeprowadzona we wszystkich większych miastach Polski ankieta, dotycząca ceny trzech artykułów pierwszej potrzeby: chleba, węgla kamiennego i prądu elektrycznego.

Najniższa cena kilograma chleba pyłowego wynosi 33 grosze, najwyższa — 38, różnica stanowi 5 groszy, czyli 15 proc.

Najniższa cena tonny węgla kamiennego wynosi 52 zł., najwyższa — 63 zł., różnica 11 zł. — 21 proc.

Najniższa cena kilowatogodziny prądu elektrycznego dla światła wynosi 45 gr., najwyższa — 80 gr., różnica 35 gr., prawie 80 proc.

A zatem wahania ceny prądu elektrycznego są największe.

Przy obliczeniu nie wzięto pod uwagę małych miasteczek, w których cena prądu zwykle bywa bardzo wysoka.

Gdyby wzięto pod uwagę ceny prądu w małych miasteczkach, wahania byłyby jeszcze większe.

Również nie wzięto pod uwagę cen węgla w zagłębiu węglowym i w najbliższych okolicach, bo tam, wskutek małego kosztu przewozu, węgiel jest tani.

Wahania ceny prądu w większych miastach są dziwaczne i nieoparte na żadnej logicznej kalkulacji. Najwyższa cena prądu jest w Białymstoku, 80 gr. za kilowatogodzinę. Za Białymstokiem idą: Wilno i Lublin po 75 gr., Łódź 74, Gdynia 70, Bydgoszcz 69, Lwów 63, Kraków 60, Poznań 53, Warszawa i Sosnowiec po 50 i Katowice 45 gr. Stosunkowo niska cena prądu w Katowicach i Sosnowcu tłumaczy się tem, że na miejscu jest paliwo, od ceny którego zależy w wysokim stopniu

cena prądu. W Warszawie, jak wiadomo, o cenę prądu toczyła się długa i zapaśliwa walka. W Poznaniu cena prądu wynosi 53 gr., a cena tonny węgla 54 zł., czyli cena 10 kg węgla prawie równa się cenie kilowatogodziny prądu.

Produkcja prądu elektrycznego jest w zasadzie tania. Gdyby udało się uniknąć pośredników, podbijających cenę nieraz o 100 proc., mielibyśmy światło elektryczne za cenę około 50 gr. za kilowatogodzinę. Wtedy zużycie prądu w krótkim czasie powiększyłoby się co najmniej dwukrotnie, gdyż oświetlenie elektryczne byłoby o wiele tańsze od naftowego. Wtedy cena prądu znowu spadłaby, bo im więcej wytwarza się prądu, tem cena jest niższa. Jak szybko spada cena prądu w miarę zwiększającego się zużycia, pokazują następujące liczby: elektrownia, zawierając umowę z gminą lub innem przedsiębiorstwem, otrzymującem prąd hurtem, daje rabat 45 proc. po zużyciu 80,000 kwh., 60 proc. po zużyciu 120,000 kwh. i nawet 90 proc. po zużyciu 240,000 kwh.

Te liczby pokazują, jak wielką rolę w cenie prądu odgrywa duże jego zużycie. Hamulcem elektryfikacji kraju jest wysoka cena. Im cena prądu będzie niższa, tem jego zużycie będzie większe. Ma to znaczenie ogólnopolskie: większe zużycie paliwa i materiałów instalacyjnych, a co za tem idzie, zmniejszenie bezrobocia.

Wreszcie trzeba dodać, że według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, wszelkie artykuły w okresie od 1927 r. do kwietnia 1933 r. staniały, biorąc ogólnie, o 26,6 proc. Tylko prąd elektryczny stanowi wyjątek.

BIBLIOGRAFJA

„Życie gospodarcze a ekonomika społeczna“. Pod tym tytułem pojawiła się książka zbiorowa, wydana świeżo przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne we Lwowie pod redakcją prezesa prof. Leopolda Caro. W skład książki wchodzi prace 32 ekonomistów polskich, dotyczące szeregu problemów ekonomicznych i socjologicznych: rolnictwa, przemysłu, ubezpieczeń społecznych, mieszkań, waluty, kredytu, przyrostu ludności, reformy studjów ekonomicznych, spółdzielczości, etatyzmu, roli morza, regionalizmu, rodziny, wolności i równości, katolicyzmu wobec przesilenia. Wśród autorów wymieniamy profesorów szkół akademickich: Biegeleisena, Carę, Daszyńską-Golińską, Gurskiego, Hauswalda, Kłapkowskiego, Konecznego, Korowicza, Kurnatowskiego, Ludkiewicza, Roteo, byłych ministrów Bertoniego, Gliwica, Klarnera, Kwiatkowskiego, Ludkiewicza, Stesłowicza, senatora Steckiego, posła Schimmla, prezesa P. K. O. Grubera, wicewojewodę Bileka, inspektorę pracy Krahelską, dyr. dep. Manteuffla, dyr. Kołodziej-skiego, dr. Paygierta, red. Piwowarczyka i

Ślawińskiego, inż. Romanowa i dr. Sondla, dr. Strzeszewskiego, dr. Tomanka i dr. Krzetuskiego.

Książka daje na 531 stronach obraz dzisiejszego stanu rzeczy w tych wszystkich kwestjach. Cena 20 zł.

„Statystyka samorządowa“, wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego, Warszawa, 1933 r.

Zeszyt ten zawiera dane o finansach, zadłużeniu i przedsiębiorstwach związków komunalnych oraz dane o bankach komunalnych, komunalnych kasach oszczędności i samorządzie gospodarczym.

Nowym zupełnie jest dział, dotyczący form organizacyjnych przedsiębiorstw komunalnych, oraz dział, zawierający dane o planach regulacyjnych i planach zabudowy miast.

W wydawnictwie tem zużytkowano m. in. dane, uzyskane z ankiet Związku Miast o finansach miejskich oraz o pracownikach miejskich.

PROTOKUŁ

6 (VII SESJI) POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

ŁÓDŹ, DNIA 9 MARCA 1933 ROKU.

KOMPLET RADNYCH 72.
OBECNYCH RADNYCH 50.

KOMPLET CZŁONKÓW MAGISTRATU 11.
OBECNYCH CZŁONKÓW MAGISTRATU 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 45 wiceprezes Rady Miejskiej, dr. L. Szyfman, w obecności quorum Rady (59 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy: G. Ewalda i St. Kowalskiego oraz dyrektora Biura Rady, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienie członków Rady Miejskiej: Ch. L. Bermana, dr. B. Fichny, J. Golańskiego, K. Grodzickiej, K. Hartmana, Z. Hayna H. Kotlickiej, I. Lichtensteina, L. J. Mincberga, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Komunikat Prezydium Rady Miejskiej, że wskutek zrzeczenia się mandatu radnego przez p. Jana Sawickiego, wstąpił w skład Rady p. Julian Kukulski, jako zastępca z tejże listy kandydatów.

3. Uchwały Magistratu treści następującej:

Nr. 128 z dnia 9 lutego 1933 roku:

„Na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 261/33—VI z dnia 31 stycznia 1933 roku postanowiono — w związku z uchwałą Magistratu Nr. 1146 z dnia 10 grudnia 1932 roku:

1. ustalić, poczynając od dnia 1 stycznia 1933 roku wysokość stawki za leczenie i utrzymanie chorych mieszkańców m. Łodzi w Zakładzie Psychiatrycznym w Kochorowie na zł. 3.50 dziennie;

2. ustalić, poczynając od dnia 1 lutego 1933 roku wysokość stawki za leczenie i utrzymanie chorych mieszkańców m. Łodzi w szpitalu dla psychicznie chorych w Warcie — na zł. 2.50 dziennie;

3. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 129 z dnia 9 lutego 1933 roku:

„Zgodnie z wnioskiem Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 501/33—VI z dnia 25 stycznia 1933 roku postanowiono:

1. ustalić następujące opłaty za świadczenia Sekcji do Walki z Gruźlicą:

a) za analizę płwociny	zł. 2.—
b) „ „ krwi na odczyn Biernackiego	„ 2.—
c) „ prześwietlenie rozpoznawcze płuc aparatem Roentgena	„ 5.—
d) „ zdjęcie roentgenowskie (fotografję) 24×50	„ 7.—
e) „ „ „ 30×40	„ 10.—
f) „ badanie fizykalne lekarskie	„ 3.—
g) „ dopełnienie odmy sztucznej	„ 8.—

2. pobierać opłaty te tylko od osób, które ze względu na swój stan materialny nie są uprawnione do bezpłatnego korzystania z pomocy Sekcji;

3. zwolnić od opłat tych ubogich mieszkańców miasta;

4. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 134 z dnia 18 lutego 1933 roku:

I. Przyjęto do wiadomości:

5. a) zapytanie Wydziału Gospodarczego Nr. 563/33—VII z dn. 14 lutego 1933 roku, czy obowiązuje uchwała Rady Miejskiej z dnia 28 lutego 1927 roku, czy też uchwała Magistratu z dnia 22 września 1932 roku w sprawie wykonywania robót szczotkarskich;

b) oświadczenie p. Prezydenta B. Ziemięckiego, iż w dniu 28 lutego 1927 roku Rada Miejska powzięła nie uchwałę a dezyderat, kiedy Miejski Dom Pracy jeszcze nie istniał; w obecnej chwili obowiązuje uchwała Magistratu Nr. 892 z dnia 22 września 1932 roku, a mianowicie:

„Na wniosek p. ławnika A. Purtala, jako przewodniczącego Wydziału Opieki Społecznej, postanowiono wezwać Wydział Gospodarczy do nabywania w Miejskim Domu Pracy na potrzeby biur i instytucji miejskich tych wszystkich wyrobów, które Dom ten produkuje, z tem, że ceny tych wyrobów ustalone przez Wydział Gospodarczy w porozumieniu z Wydziałem Opieki Społecznej nie mogą odbiegać od cen rynkowych“.

II. Przyjęto do wiadomości:

6. a) protokół 19 (VI sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 20 października 1932 roku;

b) zawiadomienie p. Prezydenta B. Ziemięckiego, iż protokół ten — w myśl porozumienia się z Prezydjum Rady Miejskiej — nie będzie drukowany w Dzienniku Zarządu m. Łodzi ze względu na jego objętość (478 stronice maszynowego pisma) oraz treść (rozpatrywanie zarzutów przeciwko ogólnemu planowi zabudowania miasta);

Nr. 166 z dnia 18 lutego 1933 roku:

„Na wniosek Wydziału Opieki Społecznej Nr. 491/33—IV z dnia 8 lutego 1933 roku postanowiono:

1) zaniechać, ze względu na niecelowość, zgodnie z zaleceniem Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego Nr. POB. I. 5/1094 z dnia 21 stycznia 1933 roku, rewindykacji od gmin i osób fizycznych zobowiązanych do trwałej opieki, zapomóg pieniężnych, wypłacanych przez Magistrat mieszkańcom gmin obcych, jakoteż mieszkańcom m. Łodzi w kwotach, nieprzekraczających zł. 10.—;

2) zawiadomić o niniejszej uchwale Urząd Wojewódzki Łódzki z prośbą o podanie treści jej do wiadomości bezpośrednio wszystkim związkom komunalnym Województwa Łódzkiego oraz za pośrednictwem innych urzędów wojewódzkich wszystkim związkom komunalnym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;

3) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Uchwalono:

A. W sprawach, objętych porządkiem dziennym.

I. W sprawie wyboru 2-ch członków Rady Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi na okres 5-letni, w związku z wylosowaniem dotychczasowych członków:

Desygnować dotychczasowych członków, rr. Chaima Lejba Poznańskiego i Benjamina Russa.

Wyboru dokonano przez aklamację.

II. W sprawie bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi za czas od dnia 31 października 1930 roku do 31 grudnia 1931 roku:

Przedłożony przez Komisję Rewizyjną — zgodnie z protokołem z dnia 24 lutego r. b. — bilans wraz z rachunkiem strat i zysków Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi za pierwszy okres działalności, t. j. za czas od 31 października 1930 do dnia 31 grudnia 1931 roku, przyjąć do wiadomości.

III. W sprawie przekształcenia Wydziału Kanalizacji i Wodociągów na przedsiębiorstwo miejskie p. n. „Kanalizacja i Wodociągi m. Łodzi“.

1. Rozesłanie projektu statutu uznać za pierwsze czytanie;
2. Rada Miejska, w związku z wnioskami Magistratu Nr. 67 z dnia 19. I., Nr. 131 z dnia 9. II. i Nr. 203 z dnia 9. III. 1933 roku, zatwierdza w drugim i trzecim czytaniu.

STATUT

PRZEDSIĘBIORSTWA MIEJSKIEGO POD NAZWĄ: „KANALIZACJA I WODOCIĄGI MIASTA ŁODZI“.

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. Przedsiębiorstwo miejskie pod nazwą „Kanalizacja i Wodociągi m. Łodzi“ jest własnością Gminy Miejskiej Łódź i ma na celu budowę kanalizacji i wodociągów oraz eksploatację urządzeń kanalizacyjno-wodociagowych w Łodzi.

§ 2. Przedsiębiorstwo jest prowadzone na zasadach handlowych i rządzi się autonomicznie w granicach niniejszego statutu; odrębnej osobowości prawnej jednak nie posiada i podlega władzom Gminy Miejskiej. Przedsiębiorstwo posiada własny zarząd i ma odrębny ustrój finansowy.

§ 3. Wszelkie świadczenia Gminy Miejskiej na rzecz przedsiębiorstwa i odwrotnie — przedsiębiorstwa na rzecz Gminy Miejskiej są odpłatne.

§ 4. Zasady wewnętrznej organizacji i podział czynności przedsiębiorstwa ustali regulamin porządku wewnętrznego.

II. Władze przedsiębiorstwa.

§ 5. Władzami przedsiębiorstwa są: 1) władze Gminy Miejskiej jako władze naczelne; 2) Rada Zarządzająca, 3) Dyrektor.

§ 6. Władzom Gminy Miejskiej do decyzji zastrzeżone są następujące sprawy:

1. założenie i zamknięcie przedsiębiorstwa oraz jego sprzedaż lub wydzierżawienie osobom trzecim;
2. zatwierdzanie programu robót inwestycyjnych i coroczne uchwalanie budżetu przedsiębiorstwa;
3. rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności i bilansów przedsiębiorstwa;
4. uchwalanie przepisów kanalizacyjnych i wodociągowych dla m. Łodzi;
5. nabywanie, pozbywanie lub obciążanie majątku nieruchomego przedsiębiorstwa;
6. sposób lokowania i administrowania funduszami przedsiębiorstwa;
7. zatwierdzanie taryf za usługi przedsiębiorstwa;
8. uchwalanie zmian niniejszego statutu;
9. ustalanie zasad angażowania, zwalniania i wynagradzania personelu przedsiębiorstwa;
10. zatwierdzanie liczby etatów stałego personelu przedsiębiorstwa i ustalanie wysokości jego uposażenia;
11. angażowanie i zwalnianie dyrektora i jego zastępcy;
12. zatwierdzanie regulaminu obrad Rady Zarządzającej;
13. rozstrzyganie w innych sprawach przedkładanych przez Radę Zarządzającą.

§ 7. Rada Zarządzająca składa się z 9 członków, a mianowicie:

- a) 3-ch członków, powołanych przez Magistrat ze swego składu w tem: jednego w charakterze przewodniczącego, drugiego — w charakterze zastępcy tegoż;
- b) 6-ciu członków, powołanych przez Radę Miejską ze swego składu lub z pośród innych obywateli miasta.

W posiedzeniach Rady Zarządzającej bierze również udział Dyrektor wzgl. jego zastępca z głosem doradczym.

§ 8. Mandat członków Rady Zarządzającej, wymienionych w § 7 pod a) i b) trwa do końca kadencji odpowiednich władz miejskich, względnie do czasu odwołania ich przez władze Gminy Miejskiej, które ich wybrały.

W razie wcześniejszego ustąpienia członka Rady Zarządzającej, uzupełnia się jej skład w trybie przewidzianym w § 7.

Nieobecność członka bez usprawiedliwienia na trzech kolejnych posiedzeniach Rady Zarządzającej, jest równoznaczne ze zrzeczeniem się przez niego mandatu i powoduje powołanie nowego członka.

§ 9. Rada Zarządzająca decyduje w sprawach, co do których prawo decyzji nie jest zastrzeżone niniejszym statutem dla innej władzy. W szczególności Rada Zarządzająca:

1. sprawuje ogólny nadzór nad przedsiębiorstwami;
2. uchwała wnioski lub wydaje opinie we wszystkich wypadkach, przewidzianych w § 6;
3. zatwierdza regulamin porządku wewnętrznego i organizacji przedsiębiorstwa;
4. zatwierdza projekty i kosztorysy, dotyczące się nowych budowli i renowacji;
5. zatwierdza umowy z dostawcami i przedsiębiorcami;
6. rozstrzyga o umarzaniu względnie obniżaniu opłat za usługi przedsiębiorstwa;

7. zarządza w miarę potrzeby — lecz conajmniej raz do roku, rewizję magazynów, urządzeń, ksiąg rachunkowych i kasy przedsiębiorstwa;

8. przyjmuje i zwalnia stały personel przedsiębiorstwa na zasadach, ustalonych przez władze Gminy Miejskiej;

9. ustala zasady udzielania pracownikom zapomóg, jak również i wszelkiego rodzaju pomocy.

We wszystkich sprawach sobie podległych, Rada Zarządzająca może zasięgnąć opinii rzeczoznawców.

§ 10. Rada Zarządzająca odbywa posiedzenia w miarę potrzeby, lecz conajmniej raz na 2 miesiące. Posiedzenia są prawomocne, o ile jest obecnych conajmniej 5 członków, w tem przewodniczący lub jego zastępca. Uchwały zapadają większością głosów; przy równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Każdy członek Rady Zarządzającej ma prawo umieszczenia w protokole swych sprzeciwów i oświadczeń.

Przewodniczący, dyrektor lub 2-ch członków Rady Zarządzającej mają prawo odwołania się od uchwał Rady Zarządzającej do Magistratu.

Nad wykonaniem uchwał Rady Zarządzającej czuwa jej przewodniczący, który ma prawo wglądu we wszystkie czynności przedsiębiorstwa i żądania wszelkich wyjaśnień. Rada Zarządzająca może przekazać czynności, wymienione w § 9 niniejszego statutu, Przewodniczącemu Rady względnie specjalnie wybranym Komisjom.

§ 11. Członkowie Rady Zarządzającej otrzymują marki obecności za udział w posiedzeniach w wysokości, ustalonej przez Magistrat.

§ 12. Dyrektor zarządza sprawami przedsiębiorstwa bezpośrednio, jest przedstawicielem przedsiębiorstwa nazewnątr, odpowiedzialnym kierownikiem przedsiębiorstwa oraz zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników przedsiębiorstwa.

Dyrektor:

1. kieruje budową i eksploatacją przedsiębiorstwa;
2. układa budżety i sprawozdania;
3. podaje wnioski we wszystkich sprawach, podległych decyzji Rady Zarządzającej;
4. zawiera umowy z dostawcami i przedsiębiorcami oraz podpisuje wynikające z tego zobowiązania łącznie z przewodniczącym Rady Zarządzającej oraz jednym z członków tejże z grona Magistratu;
5. podpisuje wszelką korespondencję przedsiębiorstwa, wynikającą z zakresu jego czynności;
6. asygnuje potrzebne sumy w granicach zatwierdzonego budżetu;
7. angażuje i zwalnia pracowników tymczasowych na zasadach, ustalonych przez władze Gminy Miejskiej;
8. stawia wnioski w sprawie dodatkowych wynagrodzeń pracowników;
9. wyznacza kary porządkowe za przekroczenia służbowe pracowników: według zasad, przewidzianych w regulaminie służbowym pracowników przedsiębiorstwa;
10. ma prawo inicjatywy w sprawie zwoływania posiedzeń Rady Zarządzającej w nagłych wypadkach;
11. z upoważnienia przewodniczącego Rady Zarządzającej stawia i referuje wnioski na posiedzeniach Magistratu i Rady Miejskiej.

W czasie nieobecności Dyrektora funkcje jego pełni zastępca.

Dyrektorowi i jego zastępcy udziela urlopów Prezydent Miasta.

III. Kontrola.

§ 13. Przedsiębiorstwo podlega we wszystkich przejawach swej działalności kontroli Magistratu m. Łodzi. Sposób wykonywania tej kontroli i osoby kontrolującego ustala Magistrat względnie Prezydent Miasta z upoważnienia Magistratu na stałe lub w każdym poszczególnym wypadku.

Dla kontroli operacyj finansowych przedsiębiorstwa, Rada Zarządzająca wybiera ze swego grona Komisję Rewizyjną w składzie 3 osób.

IV. Ustrój finansowy.

§ 14. Środkami założenia i prowadzenia przedsiębiorstwa są: a) majątek miejski, przekazany przez Gminę Miejską przedsiębiorstwu do stałego administrowania i eksploatawania, b) sumy, przekazywane przez Gminę Miejską na rozszerzenie urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych i na fundusz obrotowy i c) dochody własne przedsiębiorstwa, w szczególności opłaty za korzystanie z urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych.

§ 15. Środki, powierzone przedsiębiorstwu, ujęte są w następujące fundusze:

1. kapitał zakładowy,
2. fundusz budowy,
3. fundusz odnowienia,
4. fundusz obrotowy,
5. fundusze specjalne, tworzenie których uchwałą władze Gminy Miejskiej.

§ 16. Za kapitał zakładowy uważa się wartość nieruchomości, ruchomości i urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych, przekazanych przedsiębiorstwu przez Gminę Miejską do stałego administrowania i eksploatacji. Kapitał ten zwiększa się o koszt własny budowy, inwentarza ruchomego i urządzeń wykonanych i oddanych do eksploatacji.

§ 17. Fundusz budowy jest przeznaczony na rozbudowę przedsiębiorstwa i na rozszerzenie urządzeń. Fundusz ten tworzy się ze źródeł, uchwalonych przez władze Gminy Miejskiej, w szczególności z sum asygnowanych z bieżących funduszy Gminy Miejskiej oraz z pożyczek, zaciąganych przez Gminę Miejską na cele rozbudowy urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych.

§ 18. Fundusz odnowienia służy na pokrycie kosztów urządzeń, zastępujących urządzenia istniejące, które są usuwane wskutek zniszczenia lub uznania je za nieodpowiednie.

Fundusz odnowienia tworzy się:

- 1) z corocznych 1%-wych potrąceń gotówkowych od opłat za usługi przedsiębiorstwa, dopóki wysokość tego funduszu nie osiągnie 10% kapitału zakładowego,
- 2) z sum, osiągniętych ze sprzedaży urządzeń i przedmiotów zużytych lub nieodpowiednich.

Wydatki z funduszu odnowienia powyżej zł. 10.000.- czynione są na zasadzie uchwały Rady Zarządzającej. O sposobie lokowania funduszu odnowienia decyduje Rada Zarządzająca.

§ 19. Fundusz obrotowy jest przeznaczony na prowadzenie i eksploatację przedsiębiorstwa i jest lokowany przejściowo i częściowo w zapasach magazynowanych i gotówce.

Fundusz obrotowy stanowią:

- 1) dochody własne przedsiębiorstwa, a w szczególności opłaty za korzystanie z urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych;

- 2) sumy, specjalnie na ten cel przeznaczone przez władze Gminy Miejskiej;
- 3) odsetki, nie mające specjalnego przeznaczenia.

§ 20. Kapitały i fundusze, powierzone przedsiębiorstwu przez Gminę Miejską, a pochodzące z pożyczek, zaciąganych na rozszerzenie urządzeń kanalizacyjno-wodociągowych, podlegają oprocentowaniu na rzecz Gminy Miejskiej według rzeczywistej stopy, jaką opłaca Gmina Miejska.

§ 21. Przedsiębiorstwo prowadzi własną kasowość i rachunkowość. Kasa wypłaca pieniądze jedynie na mocy asygnat kasowych, podpisanych przez kierownika danego działu, podyfrowanych przez buchalterję przedsiębiorstwa oraz podpisanych przez dyrektora. Kasa przyjmuje pieniądze na mocy asygnat, podpisanych przez kierownika danego działu. Rachunkowość przedsiębiorstwa winna być prowadzona według zasad księgowości podwójnej.

Szczegółowe przepisy, dotyczące księgowości i rachunkowości, wyda Magistrat na podstawie dz. III rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1932 roku o kasowości i rachunkowości związków komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 11/33 poz. 72).

§ 22. Wszystkie wpływy i wydatki przedsiębiorstwa są ujęte w budżet wyodrębniony z budżetu Gminy Miejskiej. Budżet dzieli się na dwie części, z których jedna zawiera sumy, związane z eksploatacją i renowacją (budżet zwyczajny), druga — sumy, przeznaczone na rozbudowę przedsiębiorstwa i na rozszerzenie urządzeń (budżet nadzwyczajny).

§ 23. Okresem obrachunkowym przedsiębiorstwa jest rok budżetowy Gminy Miejskiej. Za tenże czas sporządzane jest roczne sprawozdanie rachunkowe przedsiębiorstwa. Roczne sprawozdanie rachunkowe składa się:

- 1) ze szczegółowego sprawozdania rachunkowego z wykonania budżetu nadzwyczajnego;
- 2) ze szczegółowego sprawozdania z wykonania budżetu zwyczajnego (rachunek strat i zysków);
- 3) z inwentarza stanu majątkowego przedsiębiorstwa (bilans zamknięcia).

V. Postanowienia końcowe.

§ 24. Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez Radę Miejską na wniosek Magistratu.

Z chwilą tą traci moc obowiązującą Statut organizacyjny Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi, uchwalony przez Radę Miejską w dniu 2 października 1924 roku.

Wszelkie zmiany niniejszego statutu muszą uzyskać zatwierdzenie Rady Miejskiej na wniosek Magistratu, oparty na opinii Rady Zarządzającej przedsiębiorstwa.

3. Zgodnie z § 7 Statutu desygnować do Rady Zarządzającej:

z ramienia Rady Miejskiej: Ewalda Gustawa, Bialera Izaaka Majera Milmana Szmula i inż. Wojewódzkiego Waclawa;

obywateli: inż. Szustra Lucjana i Walczaka Adama.

W głosowaniu brało udział 59 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

IV. W sprawie nadania innego brzmienia punktowi 1d uchwały Rady Miejskiej Nr. XV z dnia 13 grudnia 1928 roku w przedmiocie odstąpienia placu miejskiego Stowarzyszeniu b. Więźniów Politycznych:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 23 z dnia 7 stycznia 1933 roku, postanawia nadać punktowi 1d uchwały swej Nr. XV z dnia 13 grudnia 1928 roku w sprawie odstąpienia placu miejskiego Stowarzyszeniu b. Więźniów Politycznych pod budowę schroniska dla b. więźniów politycznych następujące brzmienie:

„W razie likwidacji Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych plac przechodzi na własność Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, jeżeli takowe w danej chwili będzie istniało. W wypadku zaś wcześniejszego zlikwidowania Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci lub też zlikwidowania już po przejęciu nieruchomości od Stow. b. Więźniów Politycznych, — cała nieruchomość przechodzi na własność Gminy Miejskiej Łódź na cele opieki nad dzieckiem“.

V. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Jana Lange o zalegalizowanie samowolnie wzniesionych budynków na nieruchomości przy ul. Wapiennej Nr. 2:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 18 z dnia 7 stycznia 1933 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku na przeciąg 2-ch lat, t. j. do dnia 26 listopada 1934 roku rozpatrzenie prośby p. Jana Lange z dnia 26 listopada 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie wzniesionego parterowego murowanego budynku frontowego oraz przebudowanego i nadbudowanego budynku gospodarczego na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Wapiennej Nr. 2 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, wspomniane budynki leżą na terenie, przeznaczonym częściowo na plac publiczny, częściowo zaś pod budowę gmachu użyteczności publicznej;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Joska Libermana o zalegalizowanie samowolnie wzniesionej parterowej drewnianej oficyny na nieruchomości przy ul. Lwowskiej Nr. 14:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 16 z dnia 7 stycznia 1933 roku, postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku na przeciąg 2-ch lat, t. j. do dnia 21 października 1934 roku rozpatrzenie podania p. Joska Libermana z dnia 28 września 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie wzniesionej parterowej drewnianej oficyny na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Lwowskiej Nr. 14 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku wspomniana nieruchomość leży na projektowanej arterji;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Ottona Titla o zezwolenie na budowę jednopiętrowego murowanego budynku frontowego na nieruchomości przy ul. Przemysłowej Nr. 11:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 903 z dnia 29 września 1933 roku, postanawia:

1. zawiesić — na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku — na przeciąg 2 lat rozpatrzenie podania p. Ottona Titla z dnia 17 czerwca 1932 roku o zezwolenie na budowę 1-piętrowego murowanego budynku frontowego z mansardą gospodarską na nieruchomości, położonej w Łodzi, przy ul. Przemysłowej Nr. 11 — ze względu na to, iż w myśl szczegółowego planu zabudowania części miasta, zawartej pomiędzy torem kolei kaliskiej, północną i wschodnią granicą miasta oraz ulicami Brzezińską, Zgierską i Drewnowską, projektowana budowa wykracza poza zamierzoną linię zabudowy;
2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VIII. W sprawie zawieszenia rozpatrzenia podania p. Antoniego Knapa o zalegalizowanie samowolnie nadbudowanej III-ciej kondygnacji na budynku frontowym przy ul. Okrzei Nr. 13:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 961 z dnia 13 października 1932 roku postanawia:

1. zawiesić na podstawie art. art. 39 i 385 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) i uchwały Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 27 czerwca 1928 roku na przeciąg 2-ch lat rozpatrzenie podania p. Antoniego Knapa z dnia 17 września 1932 roku o zalegalizowanie samowolnie nadbudowanej III kondygnacji na dwukondygnacyjnym budynku frontowym na nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Okrzei Nr. 13 — ze względu na to, iż w myśl ogólnego planu zabudowania miasta, uchwalonego przez Radę Miejską w dniu 24 czerwca 1930 roku, budynek ten leży w strefie budynków dwukondygnacyjnych;
2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie regulaminu Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi:

1. Rozesłanie projektu regulaminu uznać za pierwsze czytanie;
2. Po wysłuchaniu referatu wiceprezesa Rady, R. Kempnera, przewodniczącego Komisji Regulaminowo-Prawnej — zatwierdzić w drugim i trzecim czytaniu

Regulamin

Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi.

§ 1. Gmina miasta Łodzi sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym i składa się z 5 członków, których wybiera i odwołuje Rada Miejska m. Łodzi. Kadencja Komisji Rewizyjnej trwa 3 lata. W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady, ani Zarządu Kasy; ani też pracownicy Kasy; natomiast mogą być powołane osoby z pośród lub poza grona Rady Miejskiej, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego zadłużenia do Kasy, bez specjalnej uchwały Rady Miejskiej.

Przepisy ustępu 3 § 11 statutu Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej. Poza tem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji, mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14 ust. 1, 2, 3, 4 i § 16 statutu.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej i jego zastępcę wybierają członkowie Komisji spośród swego grona. Do ważności uchwał niezbędna jest obecność conajmniej 3 członków Komisji. Uchwały muszą być protokołowane; protokół podpisują wszyscy członkowie Komisji, biorący udział w obradach (§ 21 statutu).

§ 2. Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody, jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na kwartał. Komisja Rewizyjna musi być nadto zwołana na żądanie Prezydenta Miasta, władzy nadzorczej, lub też na pisemny wniosek conajmniej 2-ch członków Komisji z podaniem spraw, które mają być umieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Komisji Rewizyjnej, poza przypadkami nagłemi, winno nastąpić conajmniej na 7 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad, lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia na posiedzeniu poprzednim.

Zaproszenie pisemne doręczone winno być za pokwitowaniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokularnie. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej otwiera i zamyka posiedzenie Komisji oraz kieruje obradami (§ 10 statutu).

§ 3. Członkowie Komisji Rewizyjnej obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Komisji Rewizyjnej. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne posiedzenia Komisji Rewizyjnej, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały Rady Miejskiej m. Łodzi na wniosek Komisji Rewizyjnej. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania. Poza przypadkami, przewidzianymi w § 8 ust. 2 statutu Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi i w ustępie powyższym, członkowie Komisji Rewizyjnej ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach, oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami co członkowie Rady Miejskiej.

Członkowie Komisji Rewizyjnej sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad, ustalonych uchwałą Rady Miejskiej. (§ 11 statutu).

§ 4. Członek Komisji Rewizyjnej powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany. Jeżeli Komisja Rewizyjna z powodu powyższego stanie się niezdolna do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Komisji Rewizyjnej zastąpi uchwała Rady Miejskiej.

Pracownicy Kasy mogą być powołani na posiedzenia Komisji Rewizyjnej, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień lub referowania spraw. (§ 14 statutu, ust. 1, 2 i 4).

§ 5. Z każdego posiedzenia Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, członków Komisji Rewizyjnej, członków Zarządu Kasy, pracowników Kasy, piszącego protokół, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za” i „przeciw” oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Komisji Rewizyjnej, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Komisji Rewizyjnej odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego przez jednego członka Komisji oraz piszącego protokół (§ 16 statutu).

§ 6. Członkowie Komisji Rewizyjnej obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobów wytwórczości zawodowej klienteli Kasy (§ 18 ust. 1 statutu).

§ 7. Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonych Gminie m. Łodzi przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewanie rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornie i zakładów zastawniczych. W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady Kasy i Zarządu jej oddziałów, zbiornie i zakładów zastawniczych, wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdania Radzie Miejskiej, przesyłając jednocześnie odpisy Magistratowi, przy dołączaniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy. (§ 22 statutu, ust. 1, 3, 4 i 5).

§ 8. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, lub jego zastępca obowiązany jest o rozpoczęciu czynności rewizyjnych zawiadomić przewodniczącego Rady i naczelnika Zarządu Kasy lub ich zastępców.

§ 9. Sporne kwestje, powstałe przy czynnościach Komisji Rewizyjnej, nieobjęte Regulaminem, rozstrzyga każdorazowo Komisja Rewizyjna. W kwestiach spornych ważniejszych Komisja Rewizyjna, na zasadzie doraźnego rozstrzygnięcia, układa projekt wniosku, uzupełniającego niniejszy regulamin, celem przedłożenia go Radzie Miejskiej.

§ 10. Komisja Rewizyjna przy wykonywaniu czynności stosuje się do instrukcyj oraz wskazówek władz nadzorczych i zaleceń Związku Rewizyjnego.

§ 11. Obrady Komisji Rewizyjnej są poufne.

§ 12. Każdy członek Komisji Rewizyjnej obowiązany jest podpisać deklarację, stwierdzającą, że znane mu są przepisy niniejszego regulaminu, regulujące tok i sposób dokonywania rewizji. Powyższa deklaracja powinna być przechowywana w biurze Rady Miejskiej.

§ 13. Korespondencje, związaną z czynnościami Komisji Rewizyjnej, prowadzi i podpisuje przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

W głosowaniu brało udział 59 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

X. W sprawie zaliczenia p. M. Kordzińskiego w poczet pracowników etatowych:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 1189 z dnia 15 grudnia 1932 roku, postanawia:

1. mianować z dniem 1 stycznia 1933 roku p. Macieja Kordzińskiego, kontraktowego pracownika Wydziału Opieki Społecznej, dozorcą Miejskiego Domu dla chronicznie chorych i zaliczyć go w drodze wyjątku w poczet etatowych niższych funkcjonariuszów miejskich XI stopnia służbowego, nie bacząc na to, iż w chwili angażowania go do służby miejskiej ukończył już 48 rok życia;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XI. W sprawie przyznania p. Stanisławowi Kosińskiemu, pracownikowi kontraktowemu szpitala w Radogoszczu dożywotniego wsparcia z funduszków miejskich w wysokości zł. 20.- tygodniowo:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 6 z dnia 7 stycznia 1933 roku, postanawia:

1. przenieść w drodze wyjątku z dniem 1 lutego 1933 roku p. Stanisława Kosińskiego, pracownika kontraktowego miejskiego szpitala powszechnego w Radogoszczu, w stan spoczynku oraz przyznać mu w związku z tem dożywotnie wsparcie z funduszków miejskich w wysokości zł. 20.- tygodniowo;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XII. W sprawie udzielenia p. Zygmuntowi Leśniczakowi, kierownikowi Oddziału w Wydziale Gospodarczym, dyspensy od wymaganego stopnia wykształcenia na stanowisku urzędnika miejskiego I kategorii:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 61 z dnia 12 stycznia 1933 roku, postanawia:

1. udzielić p. Zygmuntowi Leśniczakowi, kierownikowi Oddziału Administracji Majątku Miejskiego Wydziału Gospodarczego, dyspensy od wymaganego statutem etatów stanowisk służbowych dla pracowników Zarządu m. Łodzi stopnia wykształcenia na stanowisku pracownika miejskiego I kategorii;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XIII. W sprawie przyznania p. Julji Trzeźńskiej, woźnej publicznej szkoły powszechnej, dożywotniego wsparcia z funduszków miejskich w wysokości zł. 20.- tygodniowo:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 62 z dnia 12 stycznia 1933 roku, postanawia:

1. przenieść w drodze wyjątku z dniem 1 lutego 1933 roku p. Julję Trzeźnią, woźną publicznej szkoły powszechnej, w stan spoczynku oraz przyznać jej w związku z tem dożywotnie wsparcie z funduszków miejskich w wysokości zł. 20.- tygodniowo;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Poza porządkiem dziennym — wniosek nagły.

I. W sprawie strajku w przemyśle włókienniczym:

1. uznać nagłość wł. wniosku, zgłoszonego przez frakcje socjalistyczne;
2. Przemysłowcy włókienniczy odmówili żądaniu związków zawodowych zawarcia umowy zbiorowej. Robotnicy przemysłu włókienniczego odpowiedzieli strajkiem, który trwa już od 6. b. m.

Rada Miejska wyraża swą gorącą sympatię strajkującym robotnikom, walczącym o słuszne postulaty, i życzy im osiągnięcia pełnego zwycięstwa.

Jednocześnie Rada Miejska protestuje przeciwko wszelkim zakazom odbywania wieców i zebrań strajkujących robotników przemysłu włókienniczego, co uniemożliwia prawidłowe prowadzenie akcji strajkowej, jak również utrzymanie kontaktu związków zawodowych ze strajkującymi.

Rada Miejska domaga się cofnięcia tych zakazów.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 22 min. 15 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący:

(—) *dr. L. Szyfman.*

Prowadzący protokół:

(—) *P. Rundo.*

Radni Sekretarze:

(—) *G. Ewald.*

(—) *St. Kowalski.*

PROTOKUŁ

7 (VII SESJI) POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

ŁÓDŹ, DNIA 23 MARCA 1933 ROKU.

KOMPLET RADNYCH 72.
OBECNYCH RADNYCH 44.

KOMPLET CZŁONKÓW MAGISTRATU 11.
OBECNYCH CZŁONKÓW MAGISTRATU 6.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 min. 10 Prezes Rady Miejskiej, Edward Andrzejak, w obecności quorum Rady (50 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy: J. Golańskiego i Sz. Milmana oraz dyrektora Biura Rady Miejskiej, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego Rada — na wniosek przewodniczącego — uczciła przez powstanie z miejsc pamięć zmarłych ofiar zająć w Pabjanicach w dniu 17 marca r. b.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: W. Adamskiego, Ch. I. Bermana, W. Ciołka, W. Doleckiego, A. Joela, I. Lichtensteina, dr. L. Szyfmana, Turskiego F. i J. Wajcmana, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

2. Uchwały Magistratu treści następującej:

Nr. 179 z dnia 2 marca 1933 roku:

„Przychylając się do wniosku Wydziału Opieki Społecznej Nr. 760/33 — IV z dnia 22 lutego 1933 roku, postanowiono — wobec wyczerpania się kredytów na chowanie zwłok biednych mieszkańców miasta:

1) poczynić w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 następujące zmiany:

a) zmniejszyć poz. dA § 29 działu IX wydatków — dokarmianie dzieci, uczęszczających do szkół powszechnych — o zł. 20,000.-;

b) podwyższyć poz. cA § 34 działu IX wydatków — chowanie zwłok biednych mieszkańców miasta — o zł. 20,000.-;

2) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 184 z dnia 2 marca 1933 roku:

„Uznając, iż budowa przez Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce (Okręgową Komisję Związków Zawodowych w Łodzi) Domu Robotniczego jest częściową realizacją projektowanej uchwały Rady Miejskiej z dnia 14 maja 1919 roku budowy Domu Robotniczego, postanowiono — na wniosek Wydziału Budownictwa Nr. 1457/9/33 — V z dnia 14 lutego 1933 roku:

1) przyjąć Związkowi Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce (Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Łodzi), przystępującemu do budowy Domu Robotniczego w Łodzi, z pomocą ze strony Gminy Miejskiej Łódź drogą: a) ogrodzenia posesji, położonej w Łodzi przy zbiegu ulic Miedzianej i Wysokiej, b) wybudowania na tej posesji studni wraz z napędem i motorem oraz szopy drewnianej na skład materiałów budowlanych i c) pokrycia kosztów przewozu cegły z cegielni miejskiej na plac budowy;

2) pokryć wydatki z tem związane w kwocie zł. 13,912.- z kredytów, przewidzianych w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 na „nieprzewidziane wydatki“ (poz. a § 42 działu XIII wydatków);

3) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 187 z dnia 2 marca 1933 roku:

„Przychylając się do wniosku Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 702/33 — V z dnia 20 lutego 1933 roku, postanowiono:

1. pobierać za leczenie i utrzymanie członków Kasy Chorych

w szpitalach miejskich:

w m. lipcu	1932 r.	po zł. 4.25	za chorego	dziennie.
w m. sierpniu	„	„	4.45	„
w m. wrześniu	„	„	4.85	„
w m. październiku	„	„	4.40	„
w m. listopadzie	„	„	4.36	„
w m. grudniu	„	„	4.45	„

2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 195 z dnia 2 marca 1933 roku:

„Na wniosek Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Nr. 216 z dnia 24 lutego 1933 roku postanowiono, opierając się na § 1 statutu o pobieraniu opłat kanałowych na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od nieruchomości, korzystających z urządzeń sieci starych kanałów miejskich:

1) włączyć do sieci starych kanałów nowowyprowadzone w roku 1932 następujące kanały:

a) kanał betonowy o przekroju 30 i 20 cm na ul. **Limanowskiego** na odcinku od posesji Nr. 147 do posesji Nr. 166 długości 230 m bież.,

b) kanał betonowy o przekroju 30 cm na ul. **Starej** od ul. Limanowskiego do posesji Nr. 4 przy ul. Starej długości 41 m bież.,

c) kanał o przekroju 20 cm na ul. **Glinianej** od ul. Limanowskiego do posesji Nr. 2 przy ul. Glinianej długości 13 m bież.,

d) kanał betonowy o przekroju 30 cm na ul. **Wspólnej** od ul. Zgierskiej do posesji Nr. 5/7 przy ul. Wspólnej długości 126,50 m bież.;

2) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 209 z dnia 9 marca 1933 roku:

„Wobec wygaśnięcia z dniem 1 kwietnia 1933 roku umowy, zawartej przez Magistrat z Łódzkim Towarzystwem Zwalczenia Raka w sprawie leczenia radem chorych na raka, postanowiono — na wniosek Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 526/33—VI z dnia 4 marca 1933 roku:

1) kierować, poczynając od dnia 1 kwietnia 1933 roku, chore na raka szyjki macicznej do Łódzkiego Towarzystwa Zwalczenia Raka, ustalając następujące opłaty za świadczenia:

a) za aplikację radu zł. 150.- mniej 15%;

b) za 21 naświetlań Roentgena zł. 210.- mniej 5%;

c) za leczenie i utrzymanie chorych na raka w klinice „Betleem“ po zł. 7.20 dziennie od osoby;

2) ustalić następujące opłaty za leczenie radem z wyjątkiem nowotworu macicy:

a) nowotwory skóry:

2 cm $\times$ 2 cm zł. 30.—

3 cm $\times$ 3 cm zł. 50.—

4 cm $\times$ 4 cm zł. 60.—

b) nowotwory wargi górnej i dolnej: w zależności od rozmiarów nowotworu od zł. 30.- do 90.-,

c) nowotwory jamy ustnej i gardzieli: w zależności od rozmiarów nowotworu od zł. 50.- do 120.-,

d) nowotwory odbytnicy — zł. 150.-,

e) naczyniaki: w zależności od rozmiarów naczyniaka od zł. 20.- do 50.-.

3) ustalić wysokość opłat za leczenie promieniami Roentgena z wyjątkiem raka szyjki macicznej, jak następuje:

a) grupa I

1 pole — czas naświetlań do 20 minut . . zł. 10.—

b) grupa II

1 pole — czas naświetlań od 20 do 60 minut zł. 25.—

4) przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

Nr. 212 z dnia 9 marca 1933 roku:

„Przychylając się do wniosków Wydziału Gospodarczego Nr. 760/33 VII z dnia 2 marca 1933 roku i Nr. 614/33 — VII z dnia 4 marca 1933 roku, postanowiono:

1. poczynić w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33 następujące zmiany:

a) zmniejszyć w wydatkach:

poz. z § 6 dz. P. K. — Łagiewniki — różne o zł. 500.—

poz. o § 11 dz. P. K. — Tabor — zakup materiałów do robót . o zł. 4.000.—

poz. u § 11 dz. P. K. — Tabor — różne o zł. 1.800.—

b) podwyższyć w wydatkach:

poz. b § 6 dz. P. K. — Łagiewniki — roboty sezonowe . . . o zł. 500.—

poz. f § 6 dz. P. K. — Łagiewniki — naprawy budowlane
i instalacje o zł. 400.—

poz. u § 6 dz. P. K. — Łagiewniki — materiały kancelaryjne . o zł. 100.—

poz. j § 11 dz. P. K. — Tabor — konserwacja ruchomości . . o zł. 5.800.—

c) podwyższyć we wpływach:

poz. b § 6 dz. P. K. — Łagiewniki — eksploatacja lasów . . o zł. 500.—

2. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości“.

3. Reskrypt Wojewody Łódzkiego L. SA. II. 1a/7/33 z dnia 10 marca 1933 roku w sprawie unieważnienia uchwały Rady Miejskiej m. Łodzi z 16. II. 1933 r. — w przedmiocie protestu przeciwko prawie o stowarzyszeniach.

Uchwalono:

A. W sprawach, objętych porządkiem dziennym:

I. W sprawie wyboru opiekunów społecznych i zastępców (w związku z upływem kadencji):

a) Desygnować:

na opiekunów społecznych:

1. Kowalskiego Franciszka	Magistracka 24
2. Stachurskiego Zygmunta	11 Listopada 74
3. Gierwisa Józefa	Kazimierza 12 (Widzew)
4. Krauzego Konstantego	Zawiszy 18
5. Pohla Teofila	Karolewska 16
6. Stanieckiego Władysława	Rokicińska 54
7. Klepackiego Władysława	Lipowa 36
8. Kaczmarka Władysława	Wójtowska 1
9. Sałagackiego Ignacego	Zawadzka 52
10. Banasiaka Michała	Waryńskiego 8
11. Wróblewskiego Zygmunta	Płocka 48
12. Morgentalera Icka Józefa	Limanowskiego 24
13. Kagana Abrama	Piotrkowska 56
14. Garfinkla Mojżesza	Rybna 10
15. Neumana Juljusza	Nawrot 55
16. ks. Kaczyńskiego Dominika	Łąkowa 42
17. Wojakowskiego Rajmunda	Złota 7
18. Piotrowskiego Stanisława	Łagiewnicka 27
19. ks. Wyrzykowskiego Wacława	ks. Skorupki 9
20. Kozanko Jana	Limanowskiego 87
21. Turka Marjana	Rzgowska 95
22. Szwankowskiego Franciszka	Nawrot 82
23. Lesińskiego Jana	Drewnowska 95
24. Ordynansa Berka	Zachodnia 39
25. Lublińskiego Izraela	Kamienna 18
26. Russa Benjamina	Sienkiewicza 22
27. Zylbersztajna Hersza	Kamienna 17
28. Landenberga Falleka	11 Listopada 20
29. Tarko Szlamę	Franciszkańska 38
30. Kaczmarka Andrzeja	Granitowa 13
31. Eychnerową Rachełę	Al. I Maja 16

na zastępców opiekunów społecznych:

1. Amanowicza Kazimierza	Leszno 8
2. Białka Józefa	Widok 4
3. Andrzejaka Antoniego	Gdańska 63
4. Szalewicza B.	Podleśna 1
5. Piaskowskiego Edwarda	Brzezińska 91
6. Dikowa Roberta	Kopernika 10
7. Wanatowskiego Władysława	Przejazd 86
8. Zylberberga Fiszela	
9. Korpela M.	
10. Stolarskiego Izraela	
11. Sznajdera Dawida	

12. Janczaka Władysława	Wólczńska 109
13. Świątkowskiego Romana	Rawska 12
14. Zalewskiego Franciszka	Napiórkowskiego 86
15. ks. Świetlińskiego Kazimierza	ks. Skorupki 9
16. Sochę Józefa	11 Listopada 90
17. Jagiełłę Władysława	Główna 62
18. Kapruziaka Jana	Przędzalniana 30
19. Kłaskiego Romana	Żeromskiego 37
20. Nowackiego Feliksa	Hrabiowska 3
21. Kaufmana Kojfmana	Piotrkowska 58
22. Herszkowicza Moszka Dawida	Narutowicza 22
23. Szwarcburga Izraela	Piotrkowska 50
24. Lasmana Jakóba	Zgierska 30
25. Kirszbauma Menachema	Podrzeczna 27
26. Chari Piotra	Piotrkowska 37.

b) Wezwać Magistrat, aby w miarę uruchamiania instytucyj opiekunów społecznych, reprezentowani byli z pośród wyszczególnionych wyżej osób delegaci wszystkich ugrupowań, wchodzących w skład Rady Miejskiej.

Wyboru dokonano przez aklamację.

II. W sprawie wyasygnowania z funduszków miejskich kwoty zł. 100,000.- na zakup artykułów żywnościowych dla rodzin strajkujących włóknarzy:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 239 z dnia 23 marca 1933 roku — w celu przyścia z pomocą rodzinom strajkujących włóknarzy w Łodzi — postanawia:

1. wyasygnować z funduszków miejskich (narazie z rachunku zaliczek Zarządu Miejskiego) kwotę zł. 100,000.- na zakup artykułów żywnościowych;

2. wnieść w związku z tem do budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1933/34 w dz. IX § 37 nową pozycję aE wydatków „Pomoc doraźna dla rodzin strajkujących włóknarzy m. Łodzi“;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały oraz przedstawienia Radzie Miejskiej zmian w budżecie Zarządu m. Łodzi na rok adm. 1933/34, wykazujących oszczędności w wydatkach, umożliwiające pokrycie wzmiankowanej wyżej kwoty.

W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie bez dyskusji.

III. W sprawie pokrycia wekslami własnymi rachunków przedsiębiorców i dostawców na ogólną sumę zł. 600,000.-:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 240 z dnia 23 marca 1933 roku, postanawia:

1. pokrywać wekslami własnymi rachunki przedsiębiorców i dostawców na ogólną sumę zł. 600,000.- z terminem płatności w roku administracyjnym 1933/34;

2. upoważnić 2-ch członków Magistratu do podpisywania w imieniu Gminy Miejskiej Łódź wymienionych wyżej zobowiązań wekslowych;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie bez dyskusji.

IV. W sprawie udzielenia Magistratowi prowizorium budżetowego na miesiące kwiecień i maj 1933 roku:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 216 z dnia 9 marca 1933 roku, udziela Magistratowi na podstawie przepisów, zawartych w Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 roku o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez Związki Komunalne (Dz. U. R. P. Nr. 51/24 poz. 522) oraz w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 6 grudnia 1932 roku o sporządzaniu i ustalaniu budżetów związków komunalnych (Dz. U. Nr. 11/33 poz. 71), prowizorium budżetowe na okres 2 miesięcy, t. j. kwiecień i maj 1933 roku, w wysokości dwóch dwunastych ($\frac{2}{12}$) części budżetu Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1932/33.

W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej, z których 47 głosowało za uchwałą, 3 przeciwko.

V. W sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 170 z dnia 18 lutego 1933 roku, postanawia:

1. unieważnić uchwałę swoją Nr. V z dnia 12 maja 1932 roku;
2. ustalić, poczynając od dnia 1 stycznia 1933 roku wysokość opłat za świadczenia Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu w sposób następujący:
 - a) wpis główny od nieokreślonego powództwa od zł. 3.- do zł. 50.-,
 - b) wpis główny od określonego powództwa i ustalonej ceny najmu z 1914 roku w stosunku rocznym $2\frac{1}{2}\%$,
 - c) za każde dodatkowe podanie i każdy załącznik do pisma złożonego przez stronę 50 gr.,
 - d) za każde wezwanie i zawiadomienie stron 80 gr.,
 - e) za zaświadczenia i wszelkie odpisy, wydawane stronom od zł. 1 do zł. 4.

Uwaga: Bezrobotni mogą być zwolnieni z opłat i kosztów kancelaryjnych;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie utrzymania w mocy na rok 1933 ustalonej w roku ubiegłym wysokości dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 159 z dnia 18 lutego 1933 roku, postanawia:

1. wypowiedzieć się przeciwko obniżeniu stawek dodatku komunalnego do państwowych opłat od patentów na wyrób i sprzedaż trunków na rok 1933 ze 100% i 200% do 75% i 150% opłaty państwowej;

2. utrzymać w mocy zatwierdzoną reskryptem Wojewody Łódzkiego L. SF. I. 5/15/32 z dnia 18 listopada 1932 roku uchwałę Rady Miejskiej Nr. VI z dnia 15 września 1932 roku w sprawie ustalenia wysokości dodatku komunalnego do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków na rok 1933;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie zatwierdzenia nowego statutu o miejskim podatku widowiskowym:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 181 z dnia 2 marca 1933 roku, postanawia:

1. unieważnić uchwały swoje z dnia 10 października 1929 roku oraz 2 kwietnia i 24 czerwca 1930 roku;

2. rozesłanie projektu statutu o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Kasy m. Łodzi uznać za pierwsze czytanie;

3. zatwierdzić w drugim i trzecim czytaniu

STATUT

**o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk
na rzecz Kasy m. Łodzi.**

§ 1. Podatkowi podlegają wszystkie na terenie m. Łodzi urządzone publiczne zabawy, przedstawienia teatralne, kinematograficzne, widowiska, koncerty oraz wszelkie inne atrakcje o charakterze rozrywkowym.

§ 2. 1) Podatek pobiera się w formie dodatku procentowego do zasadniczej ceny wykupionego biletu wstępu (podatek biletowy), w przypadkach zaś gdy uczestnictwo w publicznych zabawach, rozrywkach lub widowiskach nie jest uzależnione od wykupienia biletów wstępu — w formie podatku ryczałtowego.

2) Podatek biletowy opłacają osoby, nabywające bilety wstępu na publiczne zabawy, rozrywki i widowiska, inkasują go zaś na rzecz Kasy m. Łodzi — równocześnie z pobraniem opłaty za bilet, przedsiębiorstwo wzgl. osoba zarządzająca. Wynagrodzenie za czynności, związane z zainkasowaniem tego podatku, wynosi 3% zainkasowanych sum.

3) Podatek ryczałtowy opłaca przedsiębiorstwo względnie osoba, zarządzająca imprezą.

§ 3. 1. Wolne od podatku są:

a) amatorskie zawody sportowe, prócz zawodów konnych,

b) odczyty i pokazy rzeczowe, świetlne i t. p., mające cele naukowe i oświatowe, o ile nie posiadają charakteru zarobkowego,

c) muzea i wystawy, nieposiadające charakteru zarobkowego,

d) popisy szkolne oraz zabawy, przedstawienia, koncerty, urządzone przez szkoły, jeżeli wykonawcami są uczniowie szkół lub też inni wykonawcy, występujący wyłącznie dla celów wychowawczych i jeśli dochód przeznaczony jest na cele szkolne,

e) przedstawienia teatralne i koncerty, urządzone dla młodzieży specjalnie w celach pedagogicznych, po cenach minimalnych, zatwierdzonych przez Magistrat,

f) akademie uroczyste, urządzone przez instytucje kulturalno-oświatowe ku uczczeniu pamiątek,

g) przedstawienia i zabawy, z których dochód przeznacza się wyłącznie i bezpośrednio na cele dobroczynne lub oświatowe zgóry określone, a urządzone przez Polski Czerwony Krzyż, Straż Ogniową Ochotniczą oraz uznane przez Magistrat organizacje dobroczynne lub oświatowe,

h) zabawy, urządzone przez osoby pojedyncze w prywatnych mieszkaniach oraz zabawy reprezentacyjne, urządzone przez urzędy publiczne, o ile nie są połączone z opłatą za wejście i o ile nie są pobierane opłaty za konsumpcję trunków i potraw. Pomieszczeń klubowych nie uważa się za prywatne.

2. Magistratowi pozatem przysługuje prawo zwalniania od podatku w poszczególnych wypadkach przedstawień teatralnych, urządzanych specjalnie dla zrzeszeń pracowniczych oraz prawo zwalniania od podatku lub stosowania ulg podatkowych dla innych imprez, na specjalne uwzględnienie zasługujących.

Uprawnienie to przechodzi na kierowników Wydziału Podatkowego Magistratu odnośnie imprez, za wejście na które nie pobiera się żadnych opłat lub gdy należność podatkowa wzgl. udzielana ulga podatkowa nie przekracza kwoty zł. 100.-.

§ 4. Podatek wynosi:

1) 1% od stawek od gry w totalizatora,

2) 10% od stawek gry, zakładów lub wygranych, przewidzianych w ust. 2 art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku (Dz. U. R. P. Nr. 106/32 p. 884),

3) 10% opłaty za wejście:

a) na operę, przedstawienia dramatyczne oraz inne przedstawienia teatralne i występy o wyższej wartości artystycznej,

b) na koncerty, nie połączone z innymi atrakcjami,

c) na odczyty, pokazy, wystawy i do muzeów — o ile niema zastosowania p. b) i c) ust. 1 § 3,

d) na ślizgawki,

e) na przystanie wioślarskie, utrzymywane przez przedsiębiorstwa prywatne dla celów zarobkowych,

f) na zabawy, rozrywki i widowiska, nie mające celów zarobkowych, a urządzone przez prawnie istniejące stowarzyszenia, związki i kluby,

g) na zabawy ogrodowe,

h) na zawody konne,

i) na panoramy, pokazy zwierząt tresowanych, menażerje i t. p.

Uwaga: najniższa kwota podatkowa przy stawce 10%-wej wynosi 1 grosz od biletu wstępu.

4) 15% opłaty za wejście na farsę i operetkę,

5) 30% opłaty za wejście:

- a) na przedstawienia rewjowe,
- b) na zabawy taneczne i inne zabawy, rozrywki i widowiska, niepołączone z atrakcjami o charakterze kabaretowym,
- c) do cyrku, o ile przedstawienie nie jest połączone z walkami zapaśniczymi,
- d) do t. zw. „Luna-Parków” oraz na wszelkiego rodzaju imprezy, znajdujące się na terenie tych przedsiębiorstw, jak: kolejki napowietrzne, karuzele, elektrodromy, hipodromy, huśtawki, teatrzyki, cyrki, zwierzyńce, strzelnice i t. p., o ile za korzystanie z tych imprez, niezależnie od opłaty za wejście na teren przedsiębiorstwa, pobierana jest oddzielna opłata.
- e) na wyścigi konne i inne widowiska, połączone z grą lub zakładami,
- f) na szopki artystyczne i przedstawienia sylwestrowe (t. zw. „Wesolki Sylwestrowe”),
- g) na imprezy sportowe zawodowców,

6) 50% opłaty za wejście:

- a) na bale kostjumowe, maskowe i inne,
- b) na walki zapaśnicze,
- c) na pokazy t. zw. „wybryków natury” oraz inne pokazy wzgl. przedstawienia, nie objęte innymi punktami niniejszego paragrafu;

7) 75% opłaty za wejście na przedstawienia teatrów variété i kabaretów.

§ 5. Jeżeli publiczne zabawy, rozrywki i widowiska składają się z kilku części, podlegających różnym stawkom podatkowym, podatek pobiera się od całości według stawki dla części, podlegającej najwyższemu opodatkowaniu.

§ 6. Od biletów stałych (abonamentowych) podatek ustala się w odpowiedniej kwocie ryczałtowej za cały okres czasu, na który bilet wydano.

§ 7. Restauracje, cukiernie, kawiarnie i t. p. zakłady, w których odbywają się widowiska sceniczne, świetlne, albo produkcje muzyczne, podlegają podatkowi ryczałtowemu w wysokości do zł. 25.— dziennie, jeżeli zaś są czynne po godzinie pierwszej w nocy — w wysokości do zł. 50.— dziennie.

§ 8. Restauracje, cukiernie, kawiarnie i t. p. zakłady, posiadające dla publiczności instrumenty muzyczne albo urządzenia do gry (np. bilard), sale tańca, przedsiębiorstwa widowisk i zabaw wędrownych, stowarzyszenia i kluby, w których odbywają się gry towarzyskie (np. w bilard, karty), podlegają podatkowi ryczałtowemu w kwocie do zł. 25.— dziennie.

§ 9. Zabawy ludowe, jak: karuzele, huśtawki, hipodromy, strzelnice, aparaty do mierzenia sił, gry, połączone z wygraną w pieniądzech lub przedmiotach, kolejki amerykańskie i t. p. — podlegają podatkowi ryczałtowemu w kwocie do zł. 10.— dziennie.

§ 10. Wysokość podatku ryczałtowego, w granicach określonych w §§ 7, 8 i 9 ustala Wydział Podatkowy Magistratu na podstawie zebranych danych i po wysłuchaniu przedsiębiorcy.

§ 11. Od przedstawień kinematograficznych podatek wynosi:

A. Od filmów, przedstawiających tematy polskie:

- a) nieposiadających oceny 5%
 - b) posiadających ocenę „artystyczny” 3%
 - c) posiadających ocenę „kształcący” 2%
- ceny biletu wstępu;

B. Od innych filmów:

a) nieposiadających oceny	35 %
b) posiadających ocenę „artystyczny“	25 %
c) posiadających ocenę „kształcący“	10 %
- ceny biletu wstępu.

Uwaga: a) najniższa kwota podatku od jednego biletu wstępu wynosi 1 grosz;

b) ostateczna cena biletu (łącznie z podatkiem miejskim i innymi inkasowanymi opłatami) winna być zakończona cyfrą „0“ lub „5“.

§ 12. Od filmów, dopuszczonych do wyświetlenia publicznego przed dniem 1 kwietnia 1933 roku i posiadających oceny stampilowe, obowiązujące do tego czasu, podatek pobierany będzie według norm, przewidzianych w § 11 niniejszego statutu, a mianowicie:

a) od filmów, posiadających oceny „Małowartościowy“ i „Rozrywkowy“ — jak od nieposiadających oceny,

b) od filmów posiadających oceny „Dobry rozrywkowy“, „Artystyczny“ i „o wyższej wartości artystycznej“ — jak od posiadających ocenę „Artystyczny“,

c) od filmów, posiadających oceny „Historyczny“, „Krajoznawczy“ i „Naukowy“ — jak od posiadających ocenę „Kształcący“.

§ 13. Jeżeli w czasie jednego przedstawienia są wyświetlane dwa lub więcej filmów o różnej skali podatkowej, stosowane będą następujące zasady:

a) jeżeli są wyświetlane filmy o **różnym metrażu** — należność podatkowa pobrana będzie od całego przedstawienia według stawki podatkowej dla filmu o największym metrażu,

b) jeżeli są wyświetlane filmy o **równym metrażu** — należność podatkowa pobrana będzie według stawki podatkowej dla filmu, od którego stawka podatkowa jest niższa.

§ 14. 1) Filmy, o tematach polskich, oznaczone stampilą „Krótkometrażowy“, o ile są wyświetlane jako dodatki do programu zasadniczego przy innych filmach, nieposiadających stampili „Temat polski“, wpływają, przez okres wyświetlania jednego programu, na obniżanie ogólnej sumy obliczonego według §§ 11 i 12 podatku: nieme — o 5%, dźwiękowe — o 10%, oznaczone ponadto stampilą „Artystyczny“ lub „Kształcący“: nieme — o 10%, dźwiękowe — o 20%.

2) Filmy, posiadające stampilę „Krótkometrażowy“, „Temat Polski“, jeśli równocześnie są oznaczone stampilą „Reklamowy“, nie wpływają na obniżenie podatku od zasadniczego programu.

§ 15. Filmy krótkometrażowe o tematach polskich, posiadające legitymacje, wydane przed dniem 1 kwietnia 1933 roku, prócz zaopatrzonych oceną „Małowartościowy“, o ile są wyświetlane jako dodatki do programu zasadniczego przy innych filmach, nieposiadających stampili „Temat polski“ wpływają na obniżenie ogólnej sumy obliczonego podatku o 5%.

§ 16. W miesiącach letnich, od dnia 1 maja do dnia 31 sierpnia włącznie, wymiar podatku od przedstawień kinematograficznych obniża się o 20% od ogólnej sumy przypadającego podatku.

§ 17. 1) Podatek miejski od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk, pobierany w formie podatku biletowego, oblicza się od liczby wydanych biletów wstępu, przy czem nie bierze się pod uwagę biletów wolnego wejścia, wydanych bezpłatnie.

2) Cena, podana na bilecie, służy za podstawę wymiaru podatku nawet wówczas, gdy bilet wydany został po cenie niższej, niż na nim oznaczona, pobieranie zaś cen wyższych, niż oznaczone — jest niedopuszczalne.

3) Pod ceną zasadniczą rozumie się pobraną na rzecz przedsiębiorstwa, względnie osoby urządzającej imprezę, opłatę za wejście wraz z wszelkimi ustalonymi obowiązkowymi dopłatami, jak np.: wykupienie programu, katalogu, przedwstępne nabycie innego biletu lub przedmiotu i t. p.

Do ceny zasadniczej nie wlicza się podatku miejskiego oraz opłat inkasowanych na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża i Funduszu Pomocy Bezrobotnym (Funduszu Pracy).

§ 18. 1) Przy kasach sprzedaży biletów wejściowych winien być wywieszony na widocznym miejscu zatwierdzony i zaopatrzony pieczęcią kontroli miejskiej cennik ze wskazaniem ceny miejsc podług kategorii lub rodzaju oraz ze wskazaniem wszelkich obowiązkowych opłat dodatkowych.

2) Wywieszenie cennika niezatwierdzonego przez Magistrat i niezaopatrzonego pieczęcią kontroli miejskiej, jak również dokonywanie jakichkolwiek zmian cen na cenniku zatwierdzonym — jest niedopuszczalne.

§ 19. W razie naruszenia przez przedsiębiorcę względnie osobę urządzającą imprezę, postanowień niniejszego statutu tak, że okoliczności, miarodajnych dla obliczenia podatku, nie można z pewnością ustalić, wymiar podatku może być uskuteczniiony w ten sposób, jakgdyby wszystkie rozporządzalne miejsca zostały rozsprzedane po cenach zwykłych lub też ustalonych przez Magistrat w poszczególnym wypadku według wyższego szacunku. O uskutecznionym wymiarze podatku Magistrat powiadamia płatnika pisemnie.

§ 20. 1) Podatek od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk powinien być wpłacony do Kasy Miejskiej nie później, jak na trzeci dzień po zainkasowaniu, względnie — jeśli chodzi o podatek ryczałtowy — po urządzeniu imprezy, podatkowi temu podlegającej.

2) W razie niedotrzymania wskazanego wyżej terminu Magistrat może od przedsiębiorcy lub osoby, urządzającej ponownie publiczną zabawę, rozrywkę lub widowisko, zażądać złożenia zabezpieczenia w postaci kaucji pieniężnej albo też uiszczenia zgóry całości lub części należności z tytułu przypadającego podatku.

3) Wymóg złożenia kaucji lub uiszczenia zgóry należnego podatku Magistrat może zastosować również w stosunku do tych płatników, którzy w dniu wejścia w życie niniejszego statutu zalegać będą z wpłacaniem podatku od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk.

4) Sumy podatku, wpłacone ponad normę, będą zwracane lub zaliczane na poczet przyszłych należności podatkowych.

§ 21. 1) Za należyty pobór i terminowe uiszczenie podatku do Kasy Miejskiej ponoszą odpowiedzialność osoby, którym udzielono koncesji lub zezwolenia na urządzenie zabaw, rozrywek i widowisk, względnie osoby, które przez podpisanie odpowiedniego zgłoszenia taką odpowiedzialność na siebie przyjęły.

2) Przeciwno winnym niewpłacenia w terminie wyznaczonym do Kasy Miejskiej zainkasowanego podatku Magistrat występować będzie na drogę sądową z oskarżeniem z art. 262 K. K. 1932 roku.

§ 22. 1) Przedsiębiorcy oraz osoby, urządzające publiczne zabawy, rozrywki lub widowiska, jak również właściciele lub dzierżawcy lokali, w których imprezy te mają się odbywać, obowiązani są najpóźniej na dwa dni przed rozpoczęciem się tychże zawiadomić o tem Wydział Podatkowy Magistratu.

2) Obowiązkowi zgłoszenia podlegają również imprezy wolne od podatku, prócz zabaw reprezentacyjnych, urządzanych przez urzędy publiczne.

3) Przedsiębiorstwa kinematograficzne przy każdorazowej zmianie programu, najpóźniej w dniu premjery, przed rozpoczęciem pierwszego seansu, winny w godzinach urzędowych

przedłożyć w Wydziale Podatkowym Magistratu oryginały, względnie poświadczone przez Starostwo Grodzkie odpisy legitymacyj filmów, mających być wyświetlanymi. W razie nieprzedstawienia legitymacji — odnośny film potraktowany zostanie jako nieposiadający oceny stampilowej.

§ 23. 1) Równocześnie ze zgłoszeniem urządzający publiczne zabawy, rozrywki lub widowiska, winni złożyć w Wydziale Podatkowym Magistratu bilety wstępu, przeznaczone do sprzedaży, odpowiadające ściśle pod względem treści i formy ustalonemu przez Magistrat typowi.

2) Magistrat może czynić wyjątki od powyższych wymagań, dotyczących treści i formy biletów w odniesieniu do imprez jednorazowych.

3) Złożone bilety wstępu Magistrat zaopatruje pieczęcią kontroli miejskiej, poczem dopiero mogą być one dopuszczone do sprzedaży.

§ 24. 1) Każda osoba, urządzająca publiczną zabawę, rozrywkę lub widowisko, ma prawo do pewnej ustalonej indywidualnie przez Wydział Podatkowy Magistratu, ilości biletów bezpłatnych jednorazowego wolnego wejścia.

2) Przedsiębiorstwa stałe, jak teatry, kino-teatry i t. p., mają ponadto prawo do otrzymania passe-partoute tygodniowych (z kuponami), w ilości nieprzekraczającej 10% liczby miejsc, posiadanych na widowni.

3) Przedsiębiorstwa kinematograficzne i teatry obowiązane są na żądanie Magistratu wydać bezpłatnie dla przedstawicieli władz i urzędów reprezentacyjne roczne bilety wolnego wejścia w ilości nieprzekraczającej 50 sztuk rocznie na każde przedsiębiorstwo.

4) Druki bezpłatnych jednorazowych biletów wolnego wejścia oraz passe-partoute wydaje przedsiębiorcom Magistrat za zwrotem kosztów.

5) Bilety bezpłatne wolnego wejścia mogą opiewać „na 2 osoby“, t. j. uprawniać do zajmowania dwóch miejsc.

6) Wszelkie bilety bezpłatnego wolnego wejścia muszą być zaopatrzone pieczęcią kontroli miejskiej.

7) Za bilety bezpłatne nie może być pobierana żadna opłata za wejście.

§ 25. 1) Przedsiębiorca, względnie urządzający zabawę, rozrywkę lub widowisko, podlegające podatkowi biletowemu, może zezwolić na uczestnictwo w imprezie dopiero po okazaniu właściwych ostemplowanych przez Magistrat biletów wstępu, przyczem bilety jednorazowe podlegają niezwłocznemu skasowaniu.

2) Skasowane bilety uczestnicy zatrzymują i winni je na żądanie okazać urzędnikom, delegowanym przez Magistrat do przeprowadzenia kontroli.

3) Personel przedsiębiorstwa, względnie osoby, należące do t. zw. „komitetów zabawowych“, winni przy wejściu na widownię lub teren zabawy okazać legitymację, zaopatrzoną pieczęcią kontroli miejskiej.

§ 26. 1) Celem przeprowadzenia kontroli poboru podatku Magistrat na miejsce odbywania się imprez deleguje specjalnie upoważnionych urzędników.

2) Przedsiębiorcy, względnie urządzający zabawy, rozrywki lub widowiska, obowiązani są prowadzić dzienne wykazy sprzedanych biletów, jak również przedkładać Wydziałowi Podatkowemu Magistratu dzienne obrachunki sprzedanych biletów, według ustalonych przez Magistrat wzorów, oraz przechowywać przez 30-dniowy okres czasu wszelkie dowody, dotyczące ilości sprzedanych biletów.

3) Wykazy i dowody, o których mowa wyżej w p. 2, winny być okazywane na każde żądanie kontroli.

§ 27. Nieuiszczony w terminie podatek, ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień ustawy z dnia 31

lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 721), zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 roku (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 401). W czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 roku o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) koszty egzekucyjne pobierane będą według przepisów tego rozporządzenia.

§ 28. Od orzeczeń Magistratu w przedmiocie wymiaru i poboru podatku wolno w myśl art. 48 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106/32, poz. 884), odwołać się w ciągu dni 14, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia do Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego za pośrednictwem Magistratu.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia należności podatkowej we właściwym terminie.

§ 29. Wykroczenia przeciwko przepisom o wymiarze i poborze podatku podlegają karze do wysokości zł. 345.90, o ile wykroczenie nie jest karalne według art. 62 — 66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 106/32, poz. 884).

§ 30. Przepisy wykonawcze do niniejszego statutu wyda Magistrat.

§ 31. Statut niniejszy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1933 roku i podlega ogłoszeniu w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim oraz w Dzienniku Zarządu m. Łodzi.

Z dniem wejścia w życie niniejszego Statutu przestaje obowiązywać statut o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk na rzecz Kasy m. Łodzi, uchwalony przez Radę Miejską w dniu 10 października 1929 roku z poprawkami z dnia 2 kwietnia i 24 czerwca 1930 roku.

W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

VIII. W sprawie ustalenia opłat za leczenie chorych w szpitalach miejskich:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 188 z dnia 2 marca 1933 roku, postanawia:

1. unieważnić uchwałę swoją Nr. A VI z dnia 7 kwietnia 1932 roku;
2. ustalić następujące opłaty za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach i sanatorjach miejskich:

A. za chorych, zamieszkałych na terenie m. Łodzi, a leczących się na rachunek własny lub na zlecenie urzędów państwowych względnie na rachunek Gminy Miejskiej Łódź:

a) za chorego chirurgicznego	zł. 6.50	dziennie
b) za chorego wewnętrznego	„ 5.50	„
c) za chorego skórno-wenerycznego	„ 5.50	„
d) za chorego płucnego w sanatorium w Chojnach	„ 6.50	„
e) za dziecko w sanatorium w Łagiewnikach	„ 6.50	„

B. za chorych, zamieszkałych poza granicami m. Łodzi, leczących się na własny rachunek obcych gmin względnie na rachunek obcych kas chorych:

a) za chorego chirurgicznego	zł. 7.50	dziennie
b) za chorego wewnętrznego	„ 6.50	„
c) za chorego skórno-wenerycznego	„ 6.50	„
d) za chorego płucnego w sanatorium w Chojnach	„ 7.50	„
e) za dziecko w sanatorium w Łagiewnikach	„ 7.50	„

3. pobierać wyżej wymienione opłaty w 14 dni od daty ogłoszenia ich w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim;

4. pobierać za chorych, leczących się w szpitalach miejskich na rachunek Kasy Chorych m. Łodzi, stawki w myśl przepisów ustawowych;

5. zawrzeć z zarządami szpitali społecznych oraz z zarządami zakładów położniczych umowy, dotyczące leczenia i utrzymania chorych, kierowanych do tychże zakładów leczniczych przez Magistrat wobec braku miejsc w szpitalach miejskich;

6. zwalniać częściowo lub całkowicie od opłat za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach i sanatoriach miejskich niezamożnych mieszkańców m. Łodzi na wniosek istniejącej przy Wydziale Zdrowotności Publicznej Komisji Rewindykacyjnej w myśl instrukcji, zatwierdzonej uchwałą Magistratu Nr. 604 z dnia 7 sierpnia 1931 roku;

7. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie ustalenia opłat za korzystanie z miejskich zakładów kąpielowych:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 210 z dnia 9 marca 1933 roku, postanawia:

1. unieważnić uchwały swoje Nr. VI z dnia 12 lutego 1931 oraz Nr. 3/884 z dnia 29 września 1932 roku;

2. ustalić z dniem 1 kwietnia 1933 roku wysokość opłat za świadczenia miejskich zakładów kąpielowych w sposób następujący:

A. za kąpiele w I miejskim zakładzie kąpielowym przy ul. Wodnej Nr. 25 w godzinach od 9 do 16:

a) za wannę I klasy	zł. 0.90
b) za wannę II klasy	„ 0.70
c) za prysznic	„ 0.20
d) za łaźnię i prysznic	„ 0.50
e) za prześcieradło	„ 0.20
f) za ręcznik	„ 0.10

B. za kąpiele w I Miejskim Zakładzie Kąpielowym przy ul. Wodnej Nr. 25 w godzinach od 16 do 21:

a) za wannę I klasy	zł. 1.30
b) za wannę II klasy	„ 1.—
c) za wannę II klasy dla pracowników miejskich i nauczycieli szkół powszechnych	„ 0.80
d) za prysznic	„ 0.25
e) za łaźnię i prysznic	„ 0.60
f) za prześcieradło	„ 0.25
g) za ręcznik	„ 0.15

C. za kąpiele w II miejskim zakładzie kąpielowym przy ul. Rom. Mielczarskiego Nr. 11 w godzinach od 9 do 16:

a) za wannę I klasy	zł. 0.60
b) za wannę II klasy	„ 0.50
c) za prysznic	„ 0.20
d) za prześcieradło	„ 0.20
e) za ręcznik	„ 0.10

D. za kąpiele w II Miejskim Zakładzie Kąpielowym przy ul. Rom. Mielczarskiego Nr. 11 w godzinach od 16 do 21:

a) za wannę I klasy	zł. 0.80
b) za wannę II klasy	„ 0.60
c) za wannę II klasy dla pracowników miejskich i nauczycieli szkół powszechnych	„ 0.50
d) za prysznic	„ 0.25
e) za prześcieradło	„ 0.25
f) za ręcznik	„ 0.15

3. zwalniać od wszelkich opłat za kąpiele i odwyszawianie oraz odkazanie osoby, wymienionej w „Przepisach o korzystaniu z bezpłatnych i ulgowych kąpiele w miejskich zakładach kąpielowych“, zatwierdzonych uchwałą Magistratu Nr. 208 z dnia 9 marca 1933 roku;

4. upoważnić Wydział Zdrowotności Publicznej do zawierania specjalnych umów przy kąpielach masowych;

5. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

X. W sprawie zaliczenia w drodze wyjątku w poczet etatowych pracowników p. Berka Mendelsohna, woźnego Wydziału Zdrowotności Publicznej:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 136 z dnia 18 lutego 1933 roku, postanawia:

1. zaliczyć w drodze wyjątku z dniem 1 marca 1933 roku p. Berka Mendelsohna, kontraktowego woźnego Wydziału Zdrowotności Publicznej, w poczet etatowych niższych funkcjonariuszów miejskich XI stopnia służbowego, nie bacząc na to, iż w chwili angażowania go do służby miejskiej ukończył już 48 rok życia;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XI. W sprawie nowych przepisów o organizacji Komisji Dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pracownikom miejskim oraz poczynienia w związku z tem zmian w pragmatyce służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu Nr. 180 z dnia 2 marca 1933 roku, postanawia:

1. Rozesłanie projektu „przepisów o organizacji Komisij Dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi“ oraz zmian do „Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi“ uznać za I czytanie;

2. unieważniając uchwałę swoją Nr. XIV z dnia 18 grudnia 1924 roku, zatwierdzić w drugim i trzecim czytaniu. **Przepisy** o organizacji Komisij Dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko pracownikom Zarządu m. Łodzi*).

3. Poddając częściowo rewizji uchwałę swoją Nr. III z dnia 27 maja 1926 roku, nadać działowi „Odpowiedzialność służbowa“ Pragmatyki służbowej dla pracowników Zarządu m. Łodzi następujące brzmienie:**).

W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

B. Poza porządkiem dziennym — wniosek nagły.

W sprawie prześladowania na terenie Rzeszy Niemieckiej obywateli polskich:

1. uznać nagłość wł. wniosków, zgłoszonych przez r. Bialera i innych.

2. Od szeregu tygodni na terenie Rzeszy trwają barbarzyńskie prześladowania obywateli polskich.

Rada Miejska m. Łodzi, potępiając te barbarzyńskie prześladowania, które stanowią ciemne piętno w historii Niemiec, wzywa Magistrat do zwrócenia się do Rządu Rzeczypospolitej o rozłoczenie jak najczulszej opieki nad życiem i mieniem obywateli polskich w Niemczech.

Rada Miejska m. Łodzi wyraża przekonanie, że Rząd Rzeczypospolitej nie cofnie się przed żadnymi środkami celem zmuszenia rządu Rzeszy do dania należytej ochrony obywatelom polskim i ukarania winnych popełnionych zbrodni.

3. Rada Miejska potępia haniebne czyny hitlerowców i przesyła swe pozdrowienia rewolucyjnemu, proletarjatowi Niemiec.

W głosowaniu brało udział 50 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 23 min. 20 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący:

(—) *E. Andrzejak.*

Prowadzący protokół:

(—) *P. Rundo.*

Radni Sekretarze:

(—) *J. Golański.*

(—) *Sz. Milman.*

*) Ogłoszone w Nr. 4 Dziennika Zarządu m. Łodzi.

**) Ogłoszone w Nr. 4 Dziennika Zarządu m. Łodzi.

Sprawozdanie kasowe Zarządu m. Łodzi za miesiąc maj 1933 roku.

Dz.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Pdłg. budżetu 1933/34 r	Realizacja w kwietniu	Realizacja w maju	RAZEM
	A. Dochody zwyczajne:				
I	Majątek komunalny	215.430	18.953.93	13.644.95	32.598.88
II	Przedsiębiorstwa komunalne	3.215.652	67.416.68	262.983.52	330.400.20
III	Subwencje i dotacje	130.561	400.—	12.900.—	13.300.—
IV	Zwroty	850.289	20.766.03	54.501.67	75.267.70
V	Opłaty administracyjne	501.864	36.478.32	55.301.17	91.779.49
VI	Opł. za korzyst. z urządz. i zakł. dobra publiczn.	409.426	37.101.14	55.015.07	92.116.21
VII	Dopłaty	—	—	—	—
VIII	Udział w podatkach państwowych	2.600.000	47.926.16	273.179.09	321.105.25
IX	Dodatek do podatków państwowych	13.035.000	395.656.30	875.456.38	1.271.112.68
X	Podatki samoistne	2.630.003	205.601.61	287.908.87	493.510.48
XI	Różne	260.489	12.583.55	19.048.15	31.631.70
		23.848.714	842.883.72	1.909.938.87	2.752.822.59
	B. Dochody nadzwyczajne:				
I-VII	Zasiłki inwestycyjne i inne		25.000.—	—	25.000.—
	Realizacja zaległości czynnych		9.721.88	1.062.39	10.784.27
		23.848.714	877.605.60	1.911.001.26	2.788.606.86
Szp.	Szpitala miejskie	1.769.574	42.496.95	97.279.83	139.776.78
Z. O.	Zakłady Opiekuńcze	943.209	21.247.69	45.264.96	66.512.65
P. K.	Przedsiębiorstwa komunalne	6.579.586	76.719.50	42.500.90	119.220.40
		33.141.083	1.018.069.74	2.096.046.95	3.114.116.69
	Sumy przechodnie		643.557.05	3.769.337.42	4.412.894.47
	Zaliczki		148.005.25	227.363.69	375.368.94
			1.809.632.04	6.092.748.06	7.902.380.10
	Realizacja przelewów na r. a. 1932/33		1.609.062.52	571.324.44	2.180.386.96
	Realizacja dochodów na rachunek r. a. 1932/33		199.473.83	6.780.55	206.254.38
			3.618.168.39	6.670.853.05	10.289.021.44
	Saldo kasowe na dzień 1 kwietnia 1933 r.		86.410.27	—	86.410.27
			3.704.578.66	6.670.853.05	10.375.431.71

Sprawozdanie kasowe Zarządu m. Łodzi za miesiąc maj 1933 roku.

Dz.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Pdłg. budżetu 1933/34 r.	Realizacja w kwietniu	Realizacja w maju	RAZEM
	A. Wydatki zwyczajne:				
I	Administracja ogólna	4.299.698	289.746.03	307.338.88	597.084.91
II	Majątek komunalny	605.417	18.156.24	40.317.78	58.474.02
III	Przedsiębiorstwa komunalne	419.948	—	—	—
IV	Spłata długów	2.986.755	791.10	887.606.94	888.398.04
V	Drogi i place publiczne	1.555.420	16.615.41	43.757.16	60.372.57
Va	Regulacja miasta	209.023	8.100.13	15.120.01	23.220.14
VI	Oświata	3.132.195	170.469.98	228.789.99	399.259.97
VII	Kultura i Sztuka	580.969	49.829.38	48.405.34	98.234.72
VIII	Zdrowie publiczne	4.049.829	90.844.61	215.724.54	306.569.15
IX	Opieka Społeczna	2.992.197	99.545.07	179.336.99	278.882.06
X	Popieranie rolnictwa	182.922	11.417.90	13.616.74	25.034.64
XI	Popieranie przemysłu i handlu	486.236	8.537.99	37.888.—	46.425.99
XII	Bezpieczeństwo Publiczne	1.317.605	19.344.57	41.634.78	60.979.35
XIII	Różne	387.879	2.368.22	18.604.11	20.972.33
	B. Wydatki nadzwyczajne:	23.206.093	785.766.63	2.078.141.26	2.863.907.89
	Realizacja zaległości biernych		571.573.58	511.212.73	1.082.786.31
		23.206.093	1.357.340.21	2.589.353.99	3.946.694.20
Szp.	Szpitala miejskie	1.769.574	42.496.95	97.279.83	139.776.78
Z. O.	Zakłady Opiekuńcze	943.209	21.247.69	45.264.96	66.512.65
P. K.	Przedsiębiorstwa komunalne	6.579.586	143.934.47	132.636.84	276.571.31
		32.498.462	1.565.019.32	2.864.535.62	4.429.554.94
	Sumy przechodnie		275.263.73	956.616.35	1.231.880.08
	Zaliczki		134.134.31	864.883.37	999.017.68
			1.974.417.36	4.686.035.34	6.660.452.70
	Rozliczenia przelewów na rachunek r. a. 1932/33		1.609.062.52	1.918.807.78	3.527.870.30
			3.583.479.88	6.604.843.12	10.188.323.—

NEKROLOGJA

Dnia 10 czerwca 1933 roku zmarł, przeżywszy lat 33

Ś. ✝ P.

Bronisław Zawadowski

emeryt miejski

Cześć Jego pamięci.

MAGISTRAT M. ŁODZI.

**RUCH SŁUŻBOWY PRACOWNIKÓW
ETATOWYCH**

ZA MIESIĄC KWIECIEŃ 1933 ROKU.

A. ZWOLNIENIA:

a) niżsi funkcjonariusze:

1. **Filbrich Maks**, goniec Referatu Prasowego z dn. 3. IV. 33 r.

B. MIANOWANIA I AWANSE:

a) urzędnicy:

1. **Jeske Emil**, architekt dzielnicowy Inspekcji Budowlanej przywrócono upos. wg. III st. sł.

b) niżsi funkcjonariusze:

2. **Malinowski Władysław**, pozaetatowy kontraktowy posługacz Wydziału Opieki Społecznej mianowany z dniem 1. IV. 33 r. etatowym niższym funkcjonariuszem na stanowisko posługacza Domu Starców i Kalek Chrześcijan z uposażeniem wg. XI st. sł.

C. PRZENIESIENIA:

a) urzędnicy:

1. **Dylik Zygmunt**, kancelista Miejskiej Biblioteki Publicznej — powierzono z dniem 1. IV. 33 r. pełnienie obowiązków kierownika II Miejskiej Wypożyczalni książek dla dzieci i młodzieży z dotychczasowym uposażeniem.

2. **Garliński Henryk**, sekretarz Dozoru Sanitarnego przeniesiony z dniem 1. IV. 33 r. na stanowisko kontrolera I Miejskiej Przychodni Jagliczej z dotychczasowym uposażeniem.

3. **Maczkowski Mieczysław**, kancelista Urzędu Przemysłowego I Instancji przeniesiony z dniem 1. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Podatkowego z dotychczasowym uposażeniem.

4. **Makowski Zenon**, kancelista Biura Ewidencji Ludności przeniesiony z dniem 1. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Centralnej Ekspedycji z dotychczasowym uposażeniem, zaś z dniem 25. IV. 33 r. do Wydziału Podatkowego również z dotychczasowym uposażeniem.

5. **Janecki Marjan**, sekretarz Wydziału Gospodarczego przeniesiony z dniem 18. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Biura Wojskowego z dotychczasowym uposażeniem.

6. **Wojciechowska Janina**, sekretarz Biura Wojskowego przeniesiona z dniem 18. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Gospodarczego z dotychczasowym uposażeniem.

7. **Jankowska Józefa**, maszynistka Wydziału Zdrowotności Publicznej przeniesiona z dniem 27. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Opieki Społecznej z dotychczasowym uposażeniem.

8. **Rychterówna Jadwiga**, maszynistka Wydziału Podatkowego przeniesiona z dniem 27. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Zdrow. Publicznej z dotychczasowym uposażeniem.

9. **Rzeszotarska Czesława**, sekretarz Biura Ewidencji Ludności przeniesiona z dniem 25. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Podatkowego z dotychczasowym uposażeniem.

10. **Siebert Wilhelm**, wywiadowca Wydziału Podatkowego przeniesiony z dniem 12. IV. 33 r. na stanowisko kontrolera Wydziału Opieki Społecznej z dotychczasowym uposażeniem.

b) niżsi funkcjonariusze

11. **Urbański Tadeusz**, kancelista Dozoru Sanitarnego przeniesiony z dniem 1. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do Sanatorium w Łagiewnikach z dotychczasowym uposażeniem.

12. **Żółkowska Józefa**, posługaczka IV Miejskiego Domu Wychowawczego przeniesiona z dniem 1. IV. 33 r. na równorzędne stanowisko do V Miejskiego Domu Wychowawczego z dotychczasowym uposażeniem.

13. **Rogowski Stanisław**, dozorca budynków miejskich Wydziału Gospodarczego przeniesiony z dniem 3. X. 32 r. na stanowisko zmiataacza tegoż Wydziału z dotychczasowym uposażeniem.

D. PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU:

a) urzędnicy:

1. **Kowalski Jan**, sekretarz Dozoru Sanitarnego z dniem 1. IV. 33 r.

2. **dr. Margoński Edmund**, lekarz sanitarny Dozoru Sanitarnego z dniem 1. IV. 33 r.

3. **Halkiewicz Teodor**, kontroler Dozoru Sanitarnego z dniem 1. IV. 33 r.

4. **dr. Prechner Zdzisław**, lekarz sanitarny Dozoru Sanitarnego z dniem 1. IV. 1933 r.

5. **Kopydłowski Józef**, sekretarz Dozoru Sanitarnego z dniem 1. IV. 33 r.

6. **Szlicheński Jan**, feler weterynarii Wydziału Zdrowotności Publicznej z dniem 1. IV. 33 r.

b) niżsi funkcjonariusze

7. **Rasztorfowa Helena**, pielęgniarka Wydziału Opieki Społecznej z dniem 1. IV. 33 r.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na art. 27 i 29 Statutu Zarząd Towarzystwa Budowy Domów dla Pracowników Zarządu Miejskiego — Spółdzielni z odpow. udz. — w Łodzi, podaje do wiadomości, iż Zwyczajne Doroczne Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa odbędzie się w poniedziałek dnia 10 lipca 1933 roku o godz. 19 punktualnie w sali posiedzeń Magistratu m. Łodzi, Plac Wolności Nr. 14 (I piętro).

W razie nieprzybycia w dniu tym, jako w pierwszym terminie, do godz. 20-ej dostatecznej liczby członków Towarzystwa Walne Zgromadzenie ważne — jako zwołane w drugim terminie — bez względu na liczbę przybyłych członków odbędzie się w poniedziałek, dnia 24 lipca 1933 roku w tejże godzinie i w tymże lokalu.

Porządek dzienny obrad jest następujący:

- 1) zagajenie i wybór Prezydjum Zgromadzenia,
- 2) odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia członków Towarzystwa,
- 3) sprawozdania:
 - a) Zarządu Towarzystwa,
 - b) Rady Nadzorczej Towarzystwa — oraz dyskusja nad sprawozdaniami,
- 4) zatwierdzenie:
 - a) bilansu Towarzystwa oraz sprawozdanie Towarzystwa na rok 1932,
 - b) budżetu i planu działalności na rok 1933,
- 5) zatwierdzenie zmian w statucie Towarzystwa,
- 6) zatwierdzenie podziału majątku pomiędzy I i II Sekcją Budowlaną Towarzystwa,
- 7) sprawa zaciągnięcia pożyczki na wykończenie domów II Sekcji Budowlanej Towarzystwa,
- 8) zatwierdzenie zasad podziału kosztów budowy II Sekcji Budowlanej Towarzystwa na poszczególnych członków tejże,
- 9) sprawa podziału kosztów budowy domów I Sekcji Budowlanej Towarzystwa na poszczególnych członków tejże,
- 10) rozpatrzenie wniosków Zarządu, zaakceptowanych przez Radę Nadzorczą Towarzystwa a nieobjętych wyżej podanymi punktami porządku dziennego obrad,
- 11) wybory członków:
 - a) Zarządu Towarzystwa,
 - b) Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- 12) wolne wnioski.

W wolnych wnioskach omawiane mogą być tylko te sprawy, które zostaną zgłoszone przez członków Towarzystwa Zarządowi na piśmie w terminie do dnia 1 lipca 1933 roku.

Bilans Towarzystwa oraz sprawozdanie z działalności Towarzystwa za rok 1932 są do przejrzania codziennie, poczynając od dnia 20 czerwca 1933 roku w Sekretarjacie Towarzystwa (Plac Wolności 14) w godzinach od 8-ej do 15-ej.

Łódź, dnia 14 czerwca 1933 r.

**ZARZĄD TOWARZYSTWA
BUDOWY DOMÓW DLA PRACOWNIKÓW ZARZĄDU MIEJSKIEGO
SPÓŁDZ. Z ODPOW. UDZIAŁAMI
W ŁODZI**

(—) J. Barczewski.

(—) M. Kalinowski.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że uchwałą Rady Miejskiej z dnia 10 listopada 1932 roku, zmienioną częściowo uchwałą z dnia 24 maja 1933 roku, zgodnie z nadesłanym przez Urząd Wojewódzki przy piśmie z dnia 17 marca 1933 r. L. S. F. I. 5/19/32 reskryptem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10. III. 33 r. Nr. S. F. 49/2/11, **stawki dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości** pobierane na rzecz m. Łodzi na mocy p. 4 art. 6 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 106/32, poz. 884) **na rok 1933 ustalone zostały, jak następuje:**

I. od nieruchomości kategorii I, w których w roku 1933 conajmniej 50% ogólnej sumy czynszów komornianych względnie wartości czynszowej przypada na mieszkania jedno- i dwuizbowe:

a) przy ogólnej sumie komornego, nieprzekraczającej zł. 2.000.- — 32,5% należności państwowego podatku od nieruchomości,

b) przy ogólnej sumie komornego ponad zł. 2.000.- nieprzekraczającej jednak zł. 4.000.- — 57,5% państwowego podatku od nieruchomości,

c) przy ogólnej sumie komornego przekraczającej zł. 4.000.- — 75% należności państwowego podatku od nieruchomości,

II. od nieruchomości kategorii II, w których w roku 1933 conajmniej 50% ogólnej sumy czynszów komornianych względnie wartości czynszowej przypada na mieszkania trzy- i więcej izbowe oraz lokale handlowe i przemysłowe:

a) od domów mieszkalnych — 100%

b) od nieruchomości użytkowanych na cele przemysłowe i handlowe — 75% należności państwowego podatku od nieruchomości.

Łódź, dnia 8 czerwca 1933 roku.

Prezydent:

(—) B. Ziemięcki.

OGŁOSZENIE.

Firma: „Bracia Kleiner“ i Szlama Kleiner (ul. Włodzimierska Nr. 20) zagubiła koncesję i plan fabryki, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Keller Lajzer, zam. w Łodzi przy ul. Drewnowskiej Nr. 21, zagubił kartę jazdy, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Szajndla Gliksman, zam. w Łodzi przy Al. I Maja Nr. 39, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Nowicki Czesław, zam. w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 103 (dawniej 28 P. Strzelców Kaniowskich Nr. 15) zagubił kartę rzemieślniczą Nr. 3226, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Abram Lipszyc, zam. w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr. 66, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Młynarzewski Abram, zam. w Łodzi przy ul. Cymera Nr. 9, zagubił kartę jazdy Nr. 109, wydaną przez Urząd Przemysłowy I-ej Instancji Magistratu m. Łodzi.